

avéro

| achmea

Topland Landbouw Polis

Verzekeringsvoorwaarden

| informatie voor
de ondernemer |

1	Algemene informatie	
1.1	Korte uitleg bij de verzekeringsvoorwaarden	5
2	Begripsomschrijvingen	
2.1	Begripsomschrijvingen	5
3	Schade-oorzaken voor gebouwen en roerende zaken	
3.1	Diverse oorzaken	14
3.2	Onzekere gebeurtenis	18
3.3	Silo- en tankschade	18
3.4	Diefstal, machines en gereedschappen	19
3.5	Casco, machines en gereedschappen	19
3.6	Casco plus, machines en gereedschappen	20
3.7	Rundvee-ongeval	21
3.8	Rundveeziekte	21
3.9	Uitval apparatuur	22
3.10	Paarden ongeval/ziekte	22
3.11	Paarden ongeval/ziekte-letsel	23
3.12	Transport	24
3.13	Hagel	25
3.14	Bosbrand	25
4	Milieuschade aan bodem/water	
4.1	Milieu	26
5	Bedrijfsschade/extra kosten	
5.1	Eigen gebouwen/zaken	28
5.2	Leveranciers/afnemers	28
5.3	Huurderving	28
6	Aansprakelijkheid	
6.1	Particuliere aansprakelijkheid	30
6.2	Bedrijfsaansprakelijkheid	31
6.2.1	Bedrijfsaansprakelijkheid	32
6.2.2	Werkgeversaansprakelijkheid	33
6.3	Aansprakelijkheid voor machines	34
6.4	Jagersaansprakelijkheid	36
6.5	Aansprakelijkheid voor geleende of gehuurde tractoren, landbouwmachines en landbouwwerktuigen	37

7	Rechtsbijstand	
7.1	Verkeer	39
7.2	Particulier	39
7.3	Bedrijf	39
8	Ongevallen	
8.1	Overlijden	41
8.2	Blijvende invaliditeit	42
8.3	Tandheelkundige kosten kinderen	42
9	Schade	
9.1.	Verplichtingen en rechten	43
9.1.1	Algemeen	43
9.1.2	Gebouwen, roerende zaken en bedrijfsschade	44
9.1.3	Bodem/water	44
9.1.4	Aansprakelijkheid	45
9.1.5	Rechtsbijstand	45
9.1.6	Ongevallen	45
9.2	Schadevaststelling/uitkering	46
9.2.1	Gebouwen	46
9.2.2	Roerende zaken	48
9.2.3	Bodem/water	48
9.2.4	Bedrijfsschade	49
9.2.5	Aansprakelijkheid	49
9.2.6	Rechtsbijstand	50
9.2.7	Ongevallen	52
9.3	Schadebetaling	54
9.3.1	Gebouwen	54
9.3.2	Roerende zaken	55
9.3.3	Bodem/water	55
9.3.4	Bedrijfsschade	55
9.3.5	Ongevallen	55

10	Algemene voorwaarden	
10.1	Onzeker voorval	56
10.2	Uitsluitingen	56
10.2.1	Bij elke vorm van verzekering	56
10.2.2	Bij verzekering van gebouwen, roerende zaken, bedrijfsschade	57
10.2.3	Bij verzekering van aansprakelijkheid	57
10.2.4	Bij verzekering van rechtsbijstand	63
10.2.5	Bij verzekering van ongevallen	65
10.3	Locaties/geldigheidsgebied	66
10.3.1	Gebouwen	66
10.3.2	Roerende zaken	66
10.3.3	Bedrijfsschade	66
10.3.4	Aansprakelijkheid	66
10.3.5	Rechtsbijstand	67
10.4	Premie	67
10.5	Samenloop	68
10.6	Index	69
10.7	Wijziging van premie en voorwaarden	69
10.8	Jaarlijkse vaststelling premie en voorwaarden	69
10.9	Duur en einde verzekering	70
10.10	Geschillenregeling voor rechtsbijstand	71
10.11	Namelding voor aansprakelijkheid	72
10.12	Klachtenbehandeling en toepassing recht	73
10.13	Wet Bescherming Persoonsgegevens	73
10.14	Terrorismebeperking	74
11	Terrorismebeperking	
11.1	Begripsomschrijvingen	75
11.2	Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico	76
11.3	Uitkeringsprotocol NHT	78

| 1. algemene informatie |

1.1 Korte uitleg bij de verzekeringsvoorwaarden

Hartelijk dank voor uw interesse in de ToplandLandbouwPolis van Avéro Achmea. In deze bundel zullen we u zo duidelijk mogelijk vertellen wat de verzekeringsvoorwaarden van de ToplandLandbouwPolis precies inhouden en wat de mogelijkheden zijn. Dan weet u meteen waar u aan toe bent.

De dekkingen die u samen met uw verzekeringsadviseur heeft gekozen, staan duidelijk omschreven op uw polisblad. Daarachter staat een paginanummer vermeld dat verwijst naar de specifieke voorwaarden. Zo blijft het eenvoudig en overzichtelijk. Het spreekt voor zich dat de voorwaarden niet gelden voor dekkingen die met 'nee' zijn aangemerkt.

In hoofdstuk negen en tien vindt u de algemene zaken die van toepassing zijn op de voorwaarden in hoofdstuk twee tot en met acht. En om het u gemakkelijk te maken, vindt u in het hoofdstuk 'Begripsomschrijvingen' een duidelijke uitleg van alle cursief gedrukte woorden.

| 2. begripsomschrijvingen |

2.1 Begripsomschrijvingen

Aanspraak

Een aanspraak is uitsluitend een tegen de verzekerde schriftelijk ingestelde vordering, waarbij degene die haar instelt uitdrukkelijk aanspraak maakt op vergoeding van schade. Aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, die voortvloeien uit of verband houden met dezelfde oorzaak worden als één aanspraak beschouwd en worden geacht bij Avéro Achmea te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste aanspraak is aangemeld.

Afvoer

Het noodzakelijk afvoeren van de levende have als gevolg van overschrijding van meer dan 50% van de laatst geregistreerde gemiddelde tussenkaltijd van het bedrijf. De afvoer moet plaatsvinden na overleg met en schriftelijke toestemming van Avéro Achmea of een door haar ingeschakelde deskundige.

Atoomkernreactie

Iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt, zoals kernfusie, kernsplitsing, kunstmatige- en natuurlijke radioactiviteit.

Avéro Achmea

De verzekeraar op de polis is Achmea Schadeverzekeringen N.V. Deze maatschappij treedt met betrekking tot deze polis op onder haar handelsnaam *Avéro Achmea*.

Bereidingskosten

Kosten, verbonden aan maatregelen, die bij of na een gedekte gebeurtenis tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door of vanwege de verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van schade af te wenden alsmede schade te verminderen. Onder kosten van maatregelen wordt in dit verband mede verstaan schade aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet.

Bindend adviseur

Onafhankelijk persoon of instantie, optredend als scheidsrechter in een meningsverschil.

Blijvende invaliditeit

Blijvend geheel of gedeeltelijk (functie)verlies van enig deel of orgaan van het lichaam van de verzekerde, zonder rekening te houden met het beroep van de verzekerde.

Braak

Het zich wederrechtelijk toegang verschaffen door verbreking met zichtbare beschadiging van afsluitingen.

Brand

Een door verbranding veroorzaakt en met vlammen gepaard gaand vuur buiten een haard, dat in staat is zich uit eigen kracht voort te planten. Derhalve is onder andere geen brand:

- A. zegen, schroeien, smelten, verkolen, broeien;
- B. doorbranden van elektrische apparaten en motoren;
- C. oververhitten, doorbranden, doorbreken van ovens en ketels.

Onder schade door brand valt ook schade door naburige brand, door brandblussing, door beredding en door diefstal of vermissing bij brand of beredding.

Brutowinst

De inkomsten uit de exploitatie van het bedrijf, verminderd met de variabele kosten. Onder variabele kosten worden verstaan: de kosten, die evenredig omhoog of omlaag gaan met de verhoging of de verlaging van de productie of omzet van het bedrijf. Als zodanig gelden: de inkoopprijs van verkochte zaken en van verbruikte grond- en hulpstoffen, omzetbelasting, kortingen, kosten van door derden bewezen diensten, kosten van emballage en soortgelijke kosten. Niet als variabele kosten gelden: aan het personeel uitbetaalde lonen, salarissen, provisies, tantièmes en dergelijke, alsmede de daarop drukkende sociale lasten.

Contracttermijn

De termijn waarvoor de verzekering is aangegaan.

Derden

Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde verzekerde conform de begripsomschrijving.

Dood

Toestand van levenloosheid. Onder dood wordt eveneens verstaan het afmaken van levende have in verband met spoedig te verwachten dood.

Emissie

Het vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen.

Externe kosten

- A. De honoraria en de verschotten van de raadsman en de deskundigen;
- B. de proces- en gerechtskosten, de kosten van beroepszaken, arbitrage en bindend advies;
- C. de kosten van getuigen voor zover deze kosten door de rechter of arbiter worden toegewezen;
- D. de kosten van de tegenpartij voor zover zij op grond van een bindende uitspraak ten laste van de verzekerde komen.

Gebeurtenis

Eén schadeval of een reeks met elkaar verband houdende schadevoorvallen die dezelfde schadeoorzaak hebben.

Gebouw

Het in de polis vermelde gebouw met inbegrip van de fundering en andere ondergrondse bouwwerken en functionele inrichting.

Onder functionele inrichting wordt verstaan: inventaris die naar aard en inrichting met het gebouw is verbonden en/of bedoeld is duurzaam aanwezig te zijn, met inbegrip van regelkasten met meet- en regelapparatuur, een en ander ten behoeve van de bedrijfsuitoefening.

Geldigheidsduur

De periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot het einde van de verzekering.

Handelen of nalaten

Een handelen of nalaten waaruit een aanspraak voortvloeit. Met een handelen of nalaten wordt gelijk gesteld een schadeval dat uitsluitend vanwege een aan verzekerde toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het maatschappelijk verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde komt.

Huurdersbelang

De kosten van alle voor rekening van verzekerde in of aan het gebouw aangebrachte verbeteringen, betimmeringen alsmede behang-, schilders- en witwerk, wanneer verzekerde huurder of pachter is van het gebouw.

Inboedel

Alle roerende zaken, waarvan verzekerde of één van de gezinsleden bezitter is en die behoren tot de particuliere huishouding van verzekerde of diens gezin met inbegrip van lijfsieraden, audiovisuele apparatuur en overige kostbare inboedelzaken alsmede kleine huisdieren en huurdersbelang. Geld en/of geldswaardig papier zijn meeverzekerd tot een maximum van € 1.250,-.

Niet tot de inboedel behoren: caravans, aanhangwagens, (lucht) vaartuigen en motorrijtuigen anders dan snor- en bromfietsen.

Joy-riding

Elk wederrechtelijk gebruik van een motorrijtuig of vaartuig zonder de bedoeling te hebben zich dit motorrijtuig of vaartuig toe te eigenen.

Kerninstallatie

Een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225) alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.

Kosten van preventieve opruiming

Kosten die bij of na de verwezenlijking van een verzekerd gevaar door of vanwege verzekerde zijn gemaakt in verband met het opruimen van stoffen en voorwerpen, die een dreigend gevaar voor verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang) zouden hebben geleverd, als van opruiming zou zijn afgezien.

Landbouwproductie

De landbouwwerkzaamheden die op het bedrijf plaatsvinden: in de gebouwen of op het land, waaronder gepachte of gehuurde stukken grond.

Levende have

Vee en andere dieren, dienende voor de uitoefening van het bedrijf.

Lijfsieraden

Sieraden, inclusief horloges, die zijn vervaardigd om op of aan het lichaam te worden gedragen en die geheel of gedeeltelijk bestaan uit edel of ander metaal, gesteente, mineraal, ivoor, (bloed)koraal of andere dergelijke stoffen, alsmede parels.

Machine(s)

Tractor(en) en/of zelfaangedreven landbouwmachine(s).

Machines en gereedschappen

Tractoren, zelfaangedreven landbouwmachines, niet zelfaangedreven machines inclusief de vaste accessoires en reserve-onderdelen hiervan, handgereedschappen, werktuigen, losse inventaris en tuingereedschappen dienende voor de uitoefening van het bedrijf.

Milieu-aantasting

De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of een besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

Omstandigheid

Een handelen of nalaten waardoor schade is of kan ontstaan, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat deze zal leiden tot een (gedekte) aanspraak. Omstandigheden die voortvloeien uit of verband houden met dezelfde oorzaak worden als één omstandigheid beschouwd en worden geacht te zijn gemeld ten tijde dat de eerste omstandigheid is aangemeld.

Ondergrondse tanks

Tanks die zich geheel of gedeeltelijk in de grond bevinden. De ondergrondse aan- en afvoerleidingen daarvan zijn daaronder begrepen.

Ongeval (voor levende have)

Een plotseling van buiten komend en onverwacht op de levende have inwerkend geweld, waardoor verwonding ontstaat, waarvan de aard en plaats medisch zijn vast te stellen.

Ontploffing

Gehele of gedeeltelijke vernieling onmiddellijk veroorzaakt door een eensklaps verlopende hevige krachtuiting van gassen of dampen, zulks met inachtneming van het hierna bepaalde. Is de ontploffing ontstaan binnen een - al dan niet gesloten - vat, dan is aan een eensklaps verlopende krachtsuiting voldaan indien de wand van het vat onder de druk van de zich daarin bevindende gassen of dampen (onverschillig hoe deze gassen of dampen zijn ontstaan en onverschillig of zij reeds voor de ontploffing aanwezig waren dan wel eerst tijdens deze ontwikkeld werden) een zodanige scheiding heeft ondergaan, dat door het uitstromen van gas, damp of vloeistof uit de door de scheiding gevormde opening, de drukken binnen en buiten het vat eensklaps aan elkaar gelijk zijn geworden. Is dit niet het geval of is de ontploffing buiten een vat ontstaan, dan moet de eensklaps verlopende, hevige krachtsuiting de onmiddellijke werking zijn geweest van gassen of dampen welke door een scheikundige reactie van vaste, vloeibare, gas- of dampvormige stoffen, of van een mengsel daarvan, zijn ontwikkeld of tot uitzetting gebracht. In het geval van gehele of gedeeltelijke vernieling van verzekerde objecten door ontploffing is tevens gedekt de schade aan de verzekerde objecten, welke als een gevolg van de vernieling moet worden aangemerkt. In het geval van gehele of gedeeltelijke vernieling van andere voorwerpen door ontploffing is mede gedekt de schade aan de verzekerde objecten, welke als een gevolg van de naburigheid van die vernieling moet worden aangemerkt.

Opruimingskosten

De niet reeds in de schadetaxatie begrepen kosten van afbraak, wegruimen en afvoeren van de beschadigde objecten na een gedekte gebeurtenis. Onder opruimingskosten wordt niet verstaan het wegnemen van bodem-, water- en luchtverontreiniging.

Overstroming

Het onder water lopen ten gevolge van bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen.

Raadsman

Een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige.

Rechtshulporganisatie

De op het polisblad vermelde organisatie aan wie *Avéro Achmea* de uitvoering van de rechtsbijstandverlening op grond van deze overeenkomst heeft overgedragen.

Regelapparatuur

Apparatuur en de daarbij behorende leidingen aanwezig op het bedrijf en bestemd om de leefomstandigheden van de levende have te reguleren door middel van verwarming, ventilatie, voeder- en drinkwaterverstrekking, alsmede de bij de apparatuur behorende alarmeringssystemen.

Roerende zaken

Inboedel, machines, gereedschappen, producten en levende have.

Sanering

Het ongedaan maken van een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

Onder ongedaan maken wordt verstaan onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond-) water en/of isolatie van een verontreiniging.

Schade

Schade aan personen: letsel of aantasting van de gezondheid van derden al dan niet de dood ten gevolge hebbend en de daarmee rechtstreeks verband houdende gevolgen.

Schade aan zaken: beschadiging, vernietiging, vermissing of verontreiniging van zaken van derden en de daarmee rechtstreeks verband houdende gevolgen.

Sneeuwdruk

Sneeuwbelasting op daken en muren.

Storm

Een windsnelheid van meer dan 14 meter per seconde.

Transportongeval

Aanrijden, botsen, omvallen, neerstorten en slippen op de weg of op het land dan wel te water geraken.

Tijdelijk elders

Een afwezigheid van maximaal drie maanden, met de bedoeling de verzekerde zaken te laten terugkeren op het risico-adres.

Verlening van rechtsbijstand

- A. De gebeurtenis, die een verzekerde heeft aangemeld, voor rekening van de Rechtshulporganisatie op zijn juridische gevolgen onderzoeken en ter zake adviseren, dan wel de nodige (rechts)maatregelen nemen of doen nemen;
- B. Het vergoeden van de externe kosten zoals omschreven in de begripsomschrijvingen.

Verzekeringnemer

Degene die de verzekeringsovereenkomst met Avéro Achmea is aangegaan.

Verzekerde

- A. De verzekeringnemer;
 - B. zijn echtgenote;
 - C. de met hem in gezinsverband samenwonende ongehuwde personen;
 - D. hun minderjarige kinderen, waaronder pleeg- en stiefkinderen;
 - E. hun meerderjarige ongehuwde kinderen, waaronder pleeg- en stiefkinderen, die bij hen inwonen.
- Indien op het polisblad een rechtspersoon of samenwerkingsverband als verzekeringnemer staat vermeld dan geldt eveneens als verzekerde:
- F. andere met name in de polis als verzekerde genoemde natuurlijke- en rechtspersonen.

Verzekeringsadviseur

Degene die bemiddelt tussen u en ons.

Verzekeringsjaar

Een periode van één jaar gerekend van de ingangsdatum en daarna telkens een stilzwijgende verlenging voor één jaar.

Verontreiniging

De aanwezigheid van een stof in een zodanige concentratie dat toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.

Waardevermindering

Waardevermindering van zaken, die door een gedekt evenement blijvend minder geschikt zijn geworden voor het gebruik waarvoor zij bestemd zijn. Bij levende have blijft vermindering van de handels- en/of fokwaarde buiten beschouwing.

Ziekte

Een aantasting van de gezondheid door een andere oorzaak dan een ongeval, ouderdom of slijtage.

| 3. schade-oorzaken voor gebouwen en roerende zaken |

In het dekkingsoverzicht op het polisblad is aangegeven welke objecten of risico's tegen de in dit hoofdstuk genoemde oorzaken zijn verzekerd.

3.1 Diverse oorzaken

A. Brand

Verzekerd is schade door:

- A. *brand*;
- B. blikseminslag;
- C. inductie;
- D. *ontploffing*;
- E. elektrocutie van *levende have*;

Inclusief de schade, die mede wordt veroorzaakt door een eigen gebrek of bederf.

Niet verzekerd is:

schade aan *levende have* ten gevolge van inductie.

B. Storm

Verzekerd is schade door:

- A. *storm*;
- B. *sneeuwdruk*;
- C. regen, sneeuw, hagel of smeltwater als onmiddellijk gevolg van stormschade aan het *gebouw*;
- D. vernieling op last van de overheid wegens de toestand van het door *storm* beschadigde *gebouw*;
- E. breuk van delen van het *gebouw* als gevolg van hagel..

Niet verzekerd is:

- A. schade als gevolg van slecht onderhoud;
- B. schade die wordt veroorzaakt door een foutieve constructie;
- C. schade aan *roerende zaken*, die zich buiten de gebouwen bevinden of zich in gebouwen bevinden die niet tegen storm zijn verzekerd;
- D. schade die bestaat uit lichte beschadigingen die de functionaliteit niet beïnvloeden.

Eigen risico:

Voor particuliere woningen geldt per *gebeurtenis* een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 200,- en een maximum van € 400,-. Voor bedrijfsgebouwen geldt per *gebeurtenis* een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 1.000,- en een maximum van € 2.000,-. Bij schade aan *roerende zaken* geldt geen eigen risico.

C. Inbraak/Diefstal

Verzekerd is schade door:

- A. diefstal van *inboedel* (*lijfsieraden* tot een maximum van € 2.500,-) uit de particuliere woning en het woongedeelte van de boerderij;
- B. diefstal van producten en *levende have*;
- C. diefstal van *inboedel* na *braak* uit een ander *gebouw* dan de particuliere woning;
- D. braakschade aan de *gebouwen*;
- E. diefstal van zaken uit de auto na *braak* tot een maximum van € 250,- per *gebeurtenis*;
- F. gewelddadige beroving en afpersing;
- G. vandalisme gepleegd door iemand die wederrechtelijk het *gebouw* is binnengedrongen.

Niet verzekerd is:

- A. diefstal van *machines en gereedschappen*;
- B. diefstal van bankpasjes met uitzondering van het ten laste van *verzekerde* blijvende eigen risico met een maximum van € 250,- per *gebeurtenis*.

D. Neerslag

Verzekerd is schade door:

regen, sneeuw, hagel of smeltwater onvoorzien via daken, balkons of ramen het *gebouw* binnengedrongen, als gevolg van overlopen of lekkage van daken of dakgoten of de bovengrondse afvoerpijpen daarvan.

Niet verzekerd is:

- A. schade door neerslag, binnengekomen door openstaande ramen, deuren, luiken of ventilatieopeningen;
- B. schade door neerslag, binnengekomen via de begane grond of de openbare weg;
- C. schade door neerslag als gevolg van slecht onderhoud van het *gebouw*;
- D. schade door riool- of grondwater;
- E. schade door neerslag als gevolg van installatie- en constructiefouten.

E. Uitstromen van water

Verzekerd is schade door:

- A. water en stoom, plotseling en onvoorzien gestroomd uit de waterleiding- en/of centrale verwarmingsinstallaties en uit daarop aangesloten leidingen, sanitaire en andere vast aangesloten toestellen, als gevolg van een plotseling opgetreden defect;
- B. het overlopen van water uit genoemde installaties;
- C. water plotseling en onvoorzien gestroomd uit aquaria en/of waterbedden.

Inclusief de schade, die mede wordt veroorzaakt door een eigen gebrek of bederf.

Uitsluitend voor de particuliere woning en het woongedeelte van de boerderij zijn in het geval van springen door vorst ook gedekt de kosten van:

- A. opsporing van het defect en van het daarmee verband houdende breek- en herstelwerk aan muren, vloeren en andere onderdelen van het *gebouw*;
- B. herstel van de installaties, leidingen en toestellen zelf.

F. Koelschade

Verzekerd is:

schade aan levensmiddelen voor eigen gebruik door:

- A. defecten aan koelkasten en diepvriezers;
- B. stroomuitval langer dan 6 uur.

Niet verzekerd is:

schade, die wordt veroorzaakt doordat een *verzekerde* of een lid van het personeel de stroom heeft uitgeschakeld.

G. Neerstorten en omvallen

Verzekerd is schade door:

- A. neerstortende of omvallende *gebouwen/delen* van het *gebouw*;
- B. omvallende bomen;
- C. omvallen van radio-, televisie- en schotelantennes;
- D. neerstortende vliegtuigen of voorwerpen uit een vliegtuig.

Niet verzekerd is:

- A. schade als gevolg van slecht onderhoud van het *gebouw*;
- B. schade aan het *gebouw* of delen van het *gebouw*, de installatie of de accessoires, die de schade hebben veroorzaakt;
- C. schade, die is ontstaan tijdens reparatie, sloop, verbouwings- of onderhoudswerkzaamheden.

H. Aanrijding

Verzekerd is schade door:

aanrijding met een motorvoertuig. Inclusief de schade, die mede wordt veroorzaakt door een eigen gebrek of bederf.

Niet verzekerd is:

schade aan *machines en gereedschappen*.

Eigen risico:

Per gebeurtenis geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 1.000,- en een maximum van € 2.000,-.

I. Uitstromen van mest

Verzekerd is schade door:

- A. het onvoorzien uitstromen of overlopen van mest uit mestbassins, mestkelders of mestputten, als gevolg van een plotseling opgetreden defect voorzover:
- B. de betonnen, stalen, houten en gemetselde constructies niet ouder zijn dan 20 jaar;
- C. de doekconstructies, binnen-afdichtingsfolies en overige constructies niet ouder zijn dan 10 jaar;
- D. de bovengenoemde termijnen zijn verstreken, er een geldig keuringsbewijs aanwezig is, en wordt voldaan aan de specifieke eisen van de overheid van toepassing verklaard op mestopslag middels de Algemene Maatregel van Bestuur en de daaraan verbonden richtlijnen ingevolge van de Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins (BRM) of de Handleiding Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins (HBRM), hetgeen moet worden aangetoond door een geschiktheidsverklaring van het Keuringsinstituut voor Waterleiding (KIWA) of een schriftelijk eigen bewijs, dat de bouw heeft plaatsgevonden volgens de berekeningen vastgelegd in de Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins (BRM).

J. Uit- of losbreken van levende have

Verzekerd is schade door:

het uit- of losbreken van *levende have*, die door u bedrijfsmatig worden gehouden.

Niet verzekerd is:

de schade aan de *levende have* zelf.

K. Hooibroei

Verzekerd zijn:

de kosten van uithalen van hooi uit de hooiberg of het hooivak in geval van hooibroei op last van de brandweer of een gemachtigde van *Avéro Achmea*.

Niet verzekerd is:

de schade aan het hooi.

3.2 Onzekere gebeurtenis

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van deze voorwaarden. De bepalingen in artikel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is schade door:

een onverwacht van buiten komend onheil of onverschillig welke andere onzekere *gebeurtenis*.

In afwijking van hetgeen in 10.1.2 (uitsluiting overstroming) is genoemd, is verzekerd de schade als gevolg van water, onvoorzien het *gebouw* binnengedrongen, uitsluitend als gevolg van hevige plaatselijke regenval.

Onder hevige plaatselijke regenval wordt verstaan: neerslag van tenminste 40 mm in 24 uur, 53 mm in 48 uur en 67 mm in 72 uur, op en/of nabij de locatie waar de schade is ontstaan.

Niet verzekerd is:

- A. schade uitsluitend bestaande uit krassen, schrammen of deuken;
- B. schade door ongedierte, verzakking, geleidelijk werkende invloeden;
- C. schade door grondwater, tenzij binnengedrongen via afvoerleidingen of sanitaire toestellen;
- D. schade aan contactlenzen en bij optische instrumenten schade aan lenzen, wanneer uitsluitend schade aan de lenzen is ontstaan;
- E. schade, die wordt veroorzaakt door een eigen gebrek of eigen bederf, tenzij in onderdeel 3.1 anders is bepaald.

3.3 Silo en tankschade

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van deze voorwaarden. De bepalingen in artikel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is:

Een plotseling van buiten komend onheil of onverschillig welke andere onzekere *gebeurtenis*.

Niet verzekerd is:

- A. schade die wordt veroorzaakt door een mechanische slijtage, een foutieve constructie, een verkeerde montage of een andere fout bij de productie of de opstelling;

- B. schade die wordt veroorzaakt door grove nalatigheid door *verzekerde* of diens personeel bij het onderhoud en de exploitatie van de installatie;
- C. schade door achterstallig onderhoud.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 400,- en een maximum van € 1.000,-.

3.4 Diefstal, machines en gereedschappen

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van deze voorwaarden. De bepalingen in artikel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is:

- A. diefstal van *machines*;
- B. diefstal van gereedschappen na *braak* aan het *gebouw*.

Niet verzekerd is:

diefstal van gereedschappen, die zich buiten gebouwen bevinden.

3.5 Casco, machines en gereedschappen

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van deze voorwaarden. De bepalingen in artikel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is schade door:

een plotseling van buiten komend onheil of onverschillig welke andere onzekere *gebeurtenis*.

Niet verzekerd is:

- A. schade aan messen en bladen terwijl hiermee werkzaamheden werden uitgevoerd;
- B. schade die wordt veroorzaakt door fabricage- en constructiefouten, slijtage, overbelasting of foutieve montage, tenzij hierdoor een gedekte *gebeurtenis* ontstaat;
- C. schade als gevolg van bedieningsfouten en/of onoordeelkundig gebruik, waarbij schade aan het inwendige gedeelte van de *machine* ontstaat;
- D. schade aan het mechanisme van de *machine* door het opproppen van enig gewas;
- E. schade, ontstaan tijdens het oefenen voor en deelnemen aan wedstrijden en snelheidsproeven;
- F. schade veroorzaakt terwijl de verzekerde *machine* werd gebruikt voor verhuur en/of andere doeleinden dan aan *Avéro Achmea* zijn opgegeven dan wel door de wet zijn toegestaan;

- G. schade, die is ontstaan terwijl de bestuurder niet wettelijk bevoegd is de *machine* te besturen of te bedienen. Deze uitsluiting geldt niet indien de bestuurder minimaal 14 jaar is en voldoende wordt aangetoond, dat hij de *machine* goed kon besturen of bedienen;
- H. schade, die wordt veroorzaakt door kwaliteitsvermindering van het voertuig of de *machine* als gevolg van gebruik, steenslag in de lak, slijtage, krassen op de ruit, corrosie, roestvorming en weersinvloeden;
- I. schade, die is veroorzaakt door bevriezing;
- J. schade, die de bestuurder van de *machine* veroorzaakt terwijl hij ten tijde van de *gebeurtenis* verkeert onder zodanige invloed van alcoholhoudende drank of enig bedwelmend middel, dat hij niet in staat moet worden geacht een *machine* naar behoren te besturen, dan wel hem dit door de wet of overheid is of zou zijn verboden. Het weigeren van een ademtest, bloed- en/of urineproef wordt hiermee gelijkgesteld.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 400,- en een maximum van € 1.000,-.

3.6 Casco Plus, machines en gereedschappen

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van deze voorwaarden. De bepalingen in artikel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is schade door:

- A. een plotseling van buiten komend onheil of onverschillig welke andere onzekere *gebeurtenis*;
- B. reparatie-, constructie-, materiaalfouten of eigen gebrek.

Niet verzekerd is:

- A. schade aan messen en bladen terwijl hiermee werkzaamheden werden uitgevoerd;
- B. schade die wordt veroorzaakt door slijtage, tenzij hierdoor een gedekte *gebeurtenis* ontstaat;
- C. schade als gevolg van bedieningsfouten en/of onoordeelkundig gebruik, waarbij schade aan het inwendige gedeelte van de *machine* ontstaat;
- D. schade aan het mechanisme van de *machine* door het opproppen van enig gewas;
- E. schade, ontstaan tijdens het oefenen voor en deelnemen aan wedstrijden en snelheidsproeven;
- F. schade veroorzaakt terwijl de *machine* werd gebruikt voor verhuur en/of andere doeleinden dan aan *Avéro Achmea* zijn opgegeven dan wel door de wet zijn toegestaan;
- G. schade, die is ontstaan terwijl de bestuurder niet wettelijk bevoegd is de *machine* te besturen of te bedienen. Deze uitsluiting geldt niet indien de bestuurder minimaal 14 jaar is en voldoende wordt aangetoond, dat hij de *machine* goed kon besturen of bedienen;

- H. schade, die wordt veroorzaakt door kwaliteitsvermindering van het voertuig of de *machine* als gevolg van gebruik, steenslag in de lak, slijtage, krassen op de ruit, corrosie, roestvorming en weersinvloeden;
- I. schade die is veroorzaakt door bevriezing;
- J. schade, die de bestuurder van de *machine* veroorzaakt terwijl hij ten tijde van de *gebeurtenis* verkeert onder zodanige invloed van alcoholhoudende drank of enig bedwelmend middel, dat hij niet in staat moet worden geacht een *machine* naar behoren te besturen, dan wel hem dit door de wet of overheid is of zou zijn verboden. Het weigeren van een ademtest, bloed- en/of urineproef wordt hiermee gelijkgesteld.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 400,- en een maximum van € 1.000,-.

3.7 Rundvee-ongeval

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van deze voorwaarden. De bepalingen in artikel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is schade:

aan rundvee door een *ongeval*.

Niet verzekerd is:

- A. schade aan melkkoeien ouder dan 12 jaar;
- B. schade aan jongvee jonger dan 3 maanden en/of mestkalveren;
- C. schade veroorzaakt door of ontstaan uit vordering.

Eigen risico:

Per *verzekeringsjaar* geldt een eigen risico van 20% van het schadebedrag met een minimum van € 2.000,- en een maximum van € 10.000,-.

3.8 Rundveeziekte

Verzekerd is schade door:

dood en/of afvoer als gevolg van een *ziekte*, waarvan de oorzaak binnen de looptijd van de verzekering ligt, mits hierdoor meer dan één dier wordt getroffen.

Niet verzekerd is:

- A. schade aan melkkoeien ouder dan 12 jaar;

- B. schade aan jongvee jonger dan 3 maanden en/of mestkalveren;
- C. schade-oorzaken waarvoor door de overheid, semi-overheid of andere organisaties enige vergoedingsregeling bestaat;
- D. schade door of ontstaan uit vordering;
- E. schade door pootaandoeningen, die niet het gevolg zijn van een andere ziekte;
- F. schade door uieraandoeningen; wel verzekerd is schade als gevolg van zomerwring en koepokken.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 20% van het schadebedrag met een minimum van € 2.000,- en een maximum van € 10.000,-. Het eigen risico wordt per *verzekeringsjaar* maximaal twee keer toegepast.

3.9 Uitval apparatuur

Verzekerd is schade door:

dood, afvoer en/of waardevermindering door groeivertraging of productievermindering als gevolg van een plotselinge uitval of stoornis in de *regelapparatuur*.

Niet verzekerd is:

- A. schade door of als gevolg van een uitval van of stoornis in de externe toelevering van elektriciteit, water, gas, olie of andere energie;
- B. schade door of als gevolg van onvoldoende onderhoud, bedieningsfouten en uitstel van noodzakelijk gebleken vervanging of reparatie van de installatie en/of onderdelen daarvan;
- C. *milieu-aantasting*;
- D. foutieve gegevensinvoer door en programmafouten van *verzekerde* en diens personeel;
- E. niet normaal gebruik van de installaties;
- F. schade door of als gevolg van het door *verzekerde* bij aanleg, onderhoud of bediening niet opvolgen van voorschriften en adviezen van leveranciers en van met het verstrekken daarvan belaste instanties of personen.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 20% van het schadebedrag met een minimum van € 2.000,- en een maximum van € 10.000,-.

3.10 Paarden ongeval/ziekte

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van de voorwaarden. De bepalingen in onderdeel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is schade door:

- A. plotselinge en onverwachte *dood*;
- B. de *dood* ten gevolge van een *ongeval* of *ziekte*;
- C. verlies van foetus of veulen indien de merrie verzekerd was voor het tijdstip waarop de merrie gedekt is en gedekt is door een tot de dekdienst toegelaten dekhengst van een erkend stamboek;
Tevens zijn verzekerd de veterinaire behandelingskosten als gevolg van:
 - acute fracturen volgens klinische en röntgenologische definitie (exclusief chipfracturen, O.C.D. en gewrichtsmuizen);
 - koliekoperaties;
 - acute open verwondingen.

Niet verzekerd is/zijn:

- A. paarden (veulens) jonger dan 1 maand en ouder dan 16 jaar;
- B. schade door en kosten in verband met *ziekten*, *ongevallen*, afwijkingen en gebreken die reeds voor het ingaan van deze dekking bestonden of klachten veroorzaakten;
- C. schade door een peesklap;
- D. karakterfouten, stalgebreken en nymfomanie;
- E. schade-oorzaken waarvoor door de overheid, semi-overheid of andere organisaties enige vergoedingsregeling bestaat;
- F. kosten van homeopathie, fysiotherapie en acupunctuur;
- G. kosten van veterinaire behandelingen die plaatsvinden binnen 30 dagen na de ingangsdatum van deze dekking. Bij schade ten gevolge van een *ongeval* geldt deze wachttijd niet.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 200,- en een maximum van € 400,-.

3.11 Paarden ongeval/ziekte-letsel

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van de voorwaarden.

De bepalingen in onderdeel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is schade door:

- A. plotselinge en onverwachte *dood*;
- B. de *dood* ten gevolge van een *ongeval* of *ziekte*;

- C. verlies van foetus of veulen indien de merrie verzekerd was voor het tijdstip waarop de merrie gedekt is en gedekt is door een tot de dekdienst toegelaten dekhengst van een erkend stamboek;
- D. blijvende volledige ongeschiktheid voor het gebruik ten gevolge van een *ongeval* of *ziekte*, waaronder begrepen kreupelheden;
- Tevens zijn verzekerd de veterinaire behandelingskosten als gevolg van:
- acute fracturen volgens klinische en röntgenologische definitie (exclusief chipfracturen, O.C.D. en gewrichtsmuizen);
 - koliekoperaties;
 - acute open verwondingen.

Niet verzekerd is/zijn:

- A. paarden (veulens) jonger dan 1 maand en ouder dan 16 jaar;
- B. schade door en kosten in verband met *ziekten*, *ongevallen*, afwijkingen en gebreken die reeds voor het ingaan van deze dekking bestonden of klachten veroorzaakten;
- C. schade door een peesklap;
- D. karakterfouten, stalgebreken en nymfomanie;
- E. schade-oorzaken waarvoor door de overheid, semi-overheid of andere organisaties enige vergoedingsregeling bestaat;
- F. kosten van homeopathie, fysiotherapie en acupunctuur;
- G. kosten van veterinaire behandelingen die plaatsvinden binnen 30 dagen na de ingangsdata van deze dekking. Bij schade ten gevolge van een *ongeval* geldt deze wachttijd niet.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 200,- en een maximum van € 400,-.

3.12 Transport

Dit onderdeel geldt als aanvulling op onderdeel 3.1 van deze voorwaarden. De bepalingen in artikel 3.1 blijven onverlet van kracht.

Verzekerd is schade:

bij *transportongevallen* tijdens het vervoer met eigen auto's en/of tractoren.

Niet verzekerd is:

- A. schade die wordt veroorzaakt door de kwaliteit van de producten;

- B. schade die wordt veroorzaakt doordat producten onvoldoende of gebrekkig zijn verpakt, bedekt of aan/op het voertuig zijn bevestigd;
- C. schade die wordt veroorzaakt door het rijden zonder een geldig rijbewijs, tenzij kan worden bewezen dat het ongeval niet werd veroorzaakt door gebrek aan rijvaardigheid.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 200,- en een maximum van € 400,-.

3.13 Hagel

Verzekerd is schade door:

hagel.

Niet verzekerd is:

schade uit eigen gebrek, eigen bederf of uit de aard van de natuur van de verzekerde gewassen zelf voortspruitend. Hieronder wordt mede verstaan schade als gevolg van een slechte stand van de verzekerde gewassen.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 20% van het schadebedrag met een minimum van € 2.000,- en een maximum van € 10.000,-.

3.14 Bosbrand

Verzekerd is schade door:

- A. *brand*
- B. neerstorten van vliegtuigen of voorwerpen uit vliegtuigen

Niet verzekerd is:

- A. schade veroorzaakt door in vliegtuigen meegenomen springstoffen;
- B. schade die door de overheid wordt vergoed.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 200,- en een maximum van € 400,-.

| 4. milieuschade aan bodem/water |

4.1 Milieu

Verzekerd zijn:

- A. de kosten van *sanering* van het/de op de polis genoemde risico-adres(sen) indien de *sanering* betrekking heeft op een *verontreiniging* die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een *emissie*, veroorzaakt door één of meer van buitenkomend(e) onheil(en), mits het verzekerde gevaar zich op het/de op de polis genoemde risico-adres(sen) heeft verwezenlijkt;
- B. de kosten van *sanering* van het risico-adres indien de *sanering* betrekking heeft op een *verontreiniging* die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een *emissie*, veroorzaakt door enig eigen gebrek van *gebouwen* en *roerende zaken*, veroorzaakt door fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze;
- C. de kosten van *sanering* zoals bovengenoemd onder A en B bij *derden*, inclusief de kosten en/of schade aan zaken die het gevolg zijn van de *sanering*, alsmede andere schade aan zaken van derden met dien verstande dat de oorzaak van een *emissie* zich op het risico-adres heeft verwezenlijkt en de andere schade aan zaken is voorgevallen buiten de genoemde risico-adressen en voortvloeit uit een *verontreiniging* van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang);
- D. met een maximum van € 100.000,- per *emissie* of reeks van *emissies* die met elkaar samenhangen (en maximaal € 200.000,- per jaar):
 - 1. schade aan andere zaken van *verzekerde* als gevolg van een *verontreiniging* van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang), die het gevolg is van een *emissie* veroorzaakt door één of meer gedekte oorzaken van deze verzekering. De oorzaak moet ontstaan op het verzekerde risico-adres;
 - 2. schade indien het verzekerde gevaar zich buiten het in de polis genoemde risico-adres heeft verwezenlijkt;
 - 3. schade ten gevolge van grove schuld of grove nalatigheid van een *verzekerde*;
 - 4. de schade aan zaken van derden als genoemd onder sub C van deze dekking met dien verstande dat deze schade is voorgevallen op de genoemde risico-adressen.

De *verontreiniging* moet ontstaan tijdens de looptijd van de verzekering.

Niet verzekerd zijn:

- A. de kosten veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit een *verontreiniging* waarvan de oorzaak van de *emissie* zich heeft gemanifesteerd voor het ingaan van deze dekking en die reeds aanwezig is op het moment dat de oorzaak van de *emissie* zich manifesteert;
- B. de kosten door schade als gevolg van een *handelen of nalaten* dat in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van het milieu, indien dit is geschied in opdracht van of met goedvinden van een *verzekerde*.

Indien de bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften;

- C. de kosten door schade als gevolg van genetische modificatie;
- D. de kosten door schade, die veroorzaakt is door of samenhangt met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.

| 5. bedrijfsschade/extra kosten |

5.1 Eigen gebouwen/zaken

Verzekerd is:

- A. het achterwege blijven van de verwachte *brutowinst* als gevolg van materiële schade aan de *gebouwen* en/of *roerende zaken* van de *verzekeringnemer* door evenementen waartegen deze *gebouwen* en/of *roerende zaken* en/of bodem/water zijn verzekerd;
- B. de kosten van de in overleg met *Avéro Achmea* genomen maatregelen om het achterwege blijven van de verwachte *brutowinst* te beperken;
- C. de extra kosten, die moeten worden gemaakt doordat de particuliere woning door een gedekt evenement onbewoonbaar is geworden.

Niet verzekerd is:

- A. de schade na tien weken, indien onvoldoende getracht is de capaciteit van het bedrijf te herstellen;
- B. de schade na tien weken, indien de huidige bedrijfsactiviteiten worden opgeheven;
- C. boetes en schadevergoedingen die moeten worden betaald, wegens het niet, niet goed of niet tijdig kunnen nakomen van de contractuele verplichtingen.

5.2 Leveranciers/afnemers

Verzekerd is:

het achterwege blijven van de verwachte *brutowinst*, doordat de leveranciers en/of afnemers getroffen worden door een evenement waarvoor de *gebouwen* en/of *roerende zaken* van *verzekeringnemer* zijn verzekerd.

Niet verzekerd is:

- A. de schade na tien weken, indien onvoldoende getracht is de capaciteit van het bedrijf te herstellen;
- B. boetes en schadevergoedingen die moeten worden betaald, wegens het niet, niet goed of niet tijdig kunnen nakomen van de contractuele verplichtingen.

5.3 Huurderving

Verzekerd is:

het verlies van de huurinkomsten wanneer een verhuurd *gebouw* door een gedekt evenement onbruikbaar is geworden.

Niet verzekerd is:

- A. het verlies van de huurinkomsten vanaf 2 maanden na het ontstaan van de schade, indien het *gebouw* niet wordt hersteld;
- B. het verlies van de huurinkomsten vanaf 2 maanden na het ontstaan van de schade, indien gedurende deze periode *verzekerde* niet met herstel is begonnen, tenzij *verzekerde* aannemelijk maakt dat dit te wijten is aan omstandigheden waarop *verzekerde* geen invloed kan/kon uitoefenen.

| 6. aansprakelijkheid |

6.1 Particuliere aansprakelijkheid

In aanvulling op de begripsomschrijvingen wordt in dit onderdeel mede als verzekerde aangemerkt:

- A. het personeel, dat huishoudelijke werkzaamheden verricht, voorzover hun aansprakelijkheid verband houdt met werkzaamheden ten behoeve van een *verzekerde*;
- B. hun meerderjarige ongehuwde kinderen, waaronder pleeg- en stiefkinderen, die voor studie uitwonend zijn.

Verzekerd is:

- A. De aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* aan *derden* mits:
 - 1. de *aanspraak* terzake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld of de *aanspraak* voortvloeit uit een *omstandigheid*, die tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal bekend is geworden bij de *verzekerde* en schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld; en
 - 2. de *aanspraak*, respectievelijk de *omstandigheid* voor de ingangsdatum van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was of redelijkerwijs had kunnen zijn.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld, zal de *aanspraak* die daaruit (ongeacht op welk tijdstip) voortvloeit, geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

- B. Indien op één polis meerdere gezinnen zijn verzekerd, is de aansprakelijkheid voor schade aan zaken van de *verzekerden* ten opzichte van elkaar verzekerd, voor zover:
 - 1. deze gezinnen afzonderlijke woningen bewonen en gescheiden huishoudingen voeren;
 - 2. en het geen *schade* betreft aan het agrarisch bedrijf van de *verzekeringnemer*;
 - 3. en de *verzekerden* terzake van het gebeurde geen aanspraken uit anderen hoofde hebben;
 - 4. en de schadeveroorzaker en de schadelijder niet deel uitmaken van hetzelfde gezin;
 - 5. en de *schade* is veroorzaakt in de particuliere hoedanigheid van *verzekerde*.
- C. Met betrekking tot onroerende zaken is verzekerd de aansprakelijkheid van *verzekeringnemer* of één van de inwonende *verzekerden*:
 - 1. als bezitter van het door hem bewoonde pand met de daarbij behorende bebouwingen, ook indien een deel daarvan wordt verhuurd;
 - 2. als bezitter van een woning, die hetzij door de bezitter niet meer wordt bewoond, doch die hij nog wel in bezit heeft, hetzij reeds in bezit werd verkregen, doch door hem nog niet wordt bewoond;

3. als bezitter van een in Europa gelegen tweede woning mits deze niet uitsluitend dient tot verhuur aan *derden*;
 4. als bezitter van een woonboot;
 5. voor *schade* veroorzaakt door *brand* aan de door hem voor vakantieoelinden gehuurde, in het buitenland gelegen woning en daartoe behorende *inboedel*;
- Overige gevallen van aansprakelijkheid voor *schade* door onroerende zaken, waaronder aansprakelijkheid voor *schade* door een onroerende zaak in aanbouw of exploitatie, is niet gedekt.
- D. De in de begripsomschrijving genoemde verzekerde kinderen (*verzekerde* sub. d en e) zijn verzekerd voor de aansprakelijkheid indien zij tijdens vakantie of vrije tijd werkzaamheden voor anderen dan *verzekerden* verrichten al dan niet tegen betaling. *Aanspraken* van de werkgever of diens rechtverkrijgenden of nagelaten betrekkingen zijn niet gedekt.

Niet verzekerd is:

- A. de aansprakelijkheid verband houdende met het uitoefenen van een (neven)beroep of (neven)bedrijf en het verrichten van betaalde arbeid;
- B. de aansprakelijkheid voor *schade* door het niet, niet goed of niet tijdig nakomen van een overeenkomst;
- C. de aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt in verband met het bezit en/of het gebruik van vuurwapens tijdens de jacht is niet gedekt.

6.2 Bedrijfsaansprakelijkheid

In aanvulling op de begripsomschrijvingen worden in dit onderdeel mede als *verzekerde* aangemerkt:

- A. de ondergeschikten van *verzekerde* met betrekking tot werkzaamheden die zij voor *verzekerde* in diens verzekerde hoedanigheid verrichten alsmede andere personen, niet zelfstandig een beroep of bedrijf uitoefenende voorzover de *verzekerde* daarvoor aansprakelijk is;
- B. degenen die bij het verrichten van werkzaamheden, waarvoor geen passende beloning in geld, zaken, producten, of in het verrichten van een tegenprestatie wordt gegeven, ten behoeve van het in de polis genoemde bedrijf van de *verzekeringnemer schade* aan anderen dan de *verzekerden* veroorzaken.

6.2.1 Bedrijfsaansprakelijkheid

Verzekerd is:

- A. De aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* van *derden* mits:
 - 1. de *aanspraak* terzake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld of de *aanspraak* voortvloeit uit een *omstandigheid*, die tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal bekend is geworden bij de *verzekerde* en schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld; en
 - 2. de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* voor de ingangsdatum van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was of redelijkerwijs had kunnen zijn.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld, zal de *aanspraak* die daaruit (ongeacht op welk tijdstip) voortvloeit, geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

- B. De aansprakelijkheid voor schade aan personen in verband met een *milieu-aantasting*.

Niet verzekerd is:

- A. werkgeversaansprakelijkheid
De verzekering dekt onder deze rubriek niet de aansprakelijkheid van *verzekerde* tegenover ondergeschikten.
- B. milieu-aantasting
De verzekering dekt onder deze rubriek niet de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor schade aan zaken in verband met *milieu-aantasting*.
Het bepaalde in onderstaande c, d en e is alleen van toepassing voor de *milieu-aantasting* door producten/ diensten als bepaald onder 6.2.1.b:
- C. bereddingskosten eigen locatie
De kosten (door wie ook gemaakt) teneinde de *milieu-aantasting* op en de gevolgen daarvan voor een locatie van *verzekerde* te beperken of ongedaan te maken, behoudens voorzover *verzekerde* aantoont, dat deze kosten tevens *bereddingskosten* zijn.
- D. genetische *schade*
De aansprakelijkheid voor genetische *schade*.

E. overtreding voorschriften

De aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen* of *nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift terzake van het milieu, indien zulks is geschied in opdracht van of met medeweten van *verzekerde*. Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan (een lid van) het bestuur, de directie of de bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van *verzekerde*, die door (een lid van) het bestuur of de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

F. jagersaansprakelijkheid

De aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt in verband met het bezit en/of het gebruik van vuurwapens tijdens de jacht is niet gedekt.

6.2.2 Werkgeversaansprakelijkheid

In afwijking van het bepaalde in de begripsomschrijvingen wordt in dit onderdeel onder ongeval, beroepsziekte en omstandigheid verstaan:

1. ongeval: een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld;
2. beroepsziekte: een aantasting van de gezondheid niet zijnde het gevolg van een ongeval van een ondergeschikte, waarvoor de verzekerde jegens de ondergeschikte aansprakelijk is;
3. omstandigheid (beroepsziekte): een op het moment van melding van de omstandigheid aantoonbare aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat deze zal leiden tot een (gedekte) *aanspraak*.

Omstandigheden die voortvloeien uit of verband houden met dezelfde oorzaak worden als één omstandigheid beschouwd en worden geacht te zijn gemeld ten tijde dat de eerste omstandigheid is aangemeld.

Terzake van beroepsziekten geldt als omstandigheid de definitie zoals hierboven bepaald en voor ongevallen geldt als *omstandigheid* de definitie zoals omschreven in de begripsomschrijvingen.

Verzekerd is:

de aansprakelijkheid van *verzekerde* tegenover ondergeschikten voor schade uit ongeval of beroepsziekte verband houdende met het verrichten van activiteiten voor *verzekerde* mits:

1. de *aanspraak* terzake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld of de *aanspraak* voortvloeit uit een *omstandigheid* die tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal bekend is geworden bij de *verzekerde* en schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld; en
2. de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* voor de ingangsdatum van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was of redelijkerwijs had kunnen zijn.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld, zal de *aanspraak* die daaruit (ongeacht op welk tijdstip) voortvloeit, geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

Niet verzekerd is:

overtreding voorschriften

De verzekering onder deze rubriek dekt niet de aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift terzake van arbeidsomstandigheden, indien zulks is geschied in opdracht van of met medeweten van *verzekerde*.

Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan (een lid van) het bestuur, de directie of de bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van *verzekerde* die door (een lid van) het bestuur of de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

6.3 Aansprakelijkheid voor machines

In afwijking van het gestelde in de begripsomschrijvingen worden in dit onderdeel als verzekerde aangemerkt:

- A. de *verzekeringnemer*;
- B. de eigenaar, de bezitter, de houder, de bestuurder en de passagiers van het *verzekerde* object;
- C. de werkgever van de onder a en b genoemde *verzekerden*, indien hij krachtens artikel 6:170 van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk is voor de *schade* door een *verzekerde* veroorzaakt; voor de werkgever die niet tevens de *verzekeringnemer* is, geldt de verzekering slechts indien de *verzekerde* die de *schade* veroorzaakte zelf jegens de maatschappij *aanspraak* op vergoeding heeft.

Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt dit onderdeel 6.3 geacht te voldoen aan de door of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) gestelde eisen.

Verzekerd is:

- A. voor alle verzekerden tezamen tot maximaal het verzekerde bedrag per *gebeurtenis* de aansprakelijkheid van de verzekerde voor *schade* aan personen en zaken - met inbegrip van de daaruit voortvloeiende *schade* - die tijdens de verzekeringsduur met of door het landbouwwerktuig en/of aanhangwagen veroorzaakt is;
- B. de benadeelde die *schade* heeft geleden welke grond oplevert voor toepassing van de WAM of de daarmee overeenkomende Belgische of Luxemburgse Wet kan aan deze verzekering de rechten ontleen die de toepasselijke wet en haar uitvoeringsbesluiten hem toekennen, zulks tot ten hoogste de krachtens die wetten voorgeschreven bedragen;
- C. de aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt door zaken die zich bevinden in/op, dan wel vallen of gevallen zijn uit/van het verzekerd object en/of de aanhangwagen;
- D. de aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt met of door het verzekerd object als gevolg van beschadiging van ondergrondse eigendommen, wegzuiging van water, grondverzakking, grondverschuiving of trillingen;
- E. tot ten hoogste € 125.000,- per *gebeurtenis*, de aansprakelijkheid voor *schade* met of door het verzekerde object toegebracht aan andere zaken van de verzekerde.
Schade bestaande uit *waardevermindering* en/of bedrijfsschade is uitgesloten.
Per *gebeurtenis* geldt hiervoor een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 1.000,- en een maximum van € 2.000,-.
- F. de aansprakelijkheid van de verzekerde als werkgever ten opzichte van de werknemer voor *schade*, die ontstaat terwijl de werknemer bestuurder (of inzittende) is van dit motorrijtuig en in het kader van de taakvervulling door de werknemer wordt gebruikt.

Niet verzekerd is:

- A. de aansprakelijkheid voor *schade* aan het verzekerd object en aan de lading en de last van het verzekerd object met inbegrip van de daaruit voortvloeiende *schade*. Onder last wordt mede verstaan een object voortbewogen door of gekoppeld aan het verzekerd object;
- B. de aansprakelijkheid van hen die zich door diefstal of geweldpleging de macht over het verzekerd object hebben verschaft en van hen die - dit wetende - het verzekerd object zonder geldige reden gebruiken;
- C. de aansprakelijkheid voor *schade*, die is ontstaan terwijl de bestuurder niet wettelijk bevoegd is de *machine* te besturen of te bedienen. Deze uitsluiting geldt niet indien de bestuurder minimaal 14 jaar is en voldoende wordt aangetoond, dat hij de *machine* goed kon besturen of bedienen;
- D. de aansprakelijkheid voor *schade* ontstaan tijdens het oefenen voor en deelnemen aan wedstrijden en snelheidsproeven;
- E. de aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt terwijl de verzekerde *machine* werd gebruikt voor verhuur en/of andere doeleinden dan aan *Avéro Achmea* zijn opgegeven dan wel door de wet zijn toegestaan;
- F. de aansprakelijkheid van hem wiens gebondenheid uitsluitend voortvloeit uit een door of namens hem

aangegane contractuele verplichting;

- G. de aansprakelijkheid van hem wiens gebondenheid uitsluitend voortvloeit uit een boete- of garantiebeding, behalve indien en voor zover deze zelfde aansprakelijkheid ook zou hebben bestaan zonder deze bedingen.

Verhaalsrecht van *Avéro Achmea*:

In alle gevallen waarin *Avéro Achmea* op grond van wettelijke bepalingen een schadevergoeding verschuldigd wordt, hoewel de verzekerde geen rechten aan deze verzekering kan ontlenen, is de maatschappij gerechtigd de door haar verschuldigde schadevergoeding alsmede de kosten te verhalen op de aansprakelijke verzekerden en de *verzekeringnemer*.

Avéro Achmea zal van haar verhaalsrecht geen gebruik maken tegenover de verzekerde die aantoont dat de omstandigheden op grond waarvan hij geen rechten aan deze verzekering kan ontlenen, zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake van deze omstandigheden redelijkerwijs geen verwijt treft.

Indien de *schade* van een benadeelde door een ander dan de *verzekeringnemer* is veroorzaakt, nadat de dekking volgens artikel 10.8 is geëindigd ten gevolge van overlijden, zal *Avéro Achmea* van haar verhaalsrecht tegenover de *verzekeringnemer* geen gebruik maken.

6.4 Jagersaansprakelijkheid

In afwijking van het gestelde in de begripsomschrijvingen worden in dit onderdeel als verzekerde aangemerkt:

- A. degene, die als zodanig in de polis is genoemd;
- B. degene, die door of krachtens de Flora- en Faunawet als zodanig worden aangemerkt.

Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt dit onderdeel 6.4 geacht te voldoen aan de door of krachtens de Flora- en Faunawet gestelde eisen.

Verzekerd is:

- A. de aansprakelijkheid van verzekerde voor *schade* van *derden* mits:
 - 1. de *aanspraak* terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerde is ingesteld tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld of de *aanspraak* voortvloeit uit een *omstandigheid*, die tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal bekend is geworden bij de verzekerde en schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld; en
 - 2. de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* voor de ingangsdatum van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde verzekerde niet bekend was of redelijkerwijs had kunnen zijn.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij Avéro Achmea is aangemeld, zal de *aanspraak* die daaruit (ongeacht op welk tijdstip) voortvloeit, geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

- B. de aansprakelijkheid voortvloeiende uit de Flora- en Faunawet.
- C. de aansprakelijkheid voor *schade* voortvloeiende uit een ricochetschot, zowel tijdens de jacht als tijdens schietwedstrijden en schietoefeningen.
- D. de aansprakelijkheid voor *schade* voortvloeiende uit het zich bevinden op en het schieten op schietbanen en/of schietterreinen, voorzover dit in verband staat met de verzekerde hoedanigheid van verzekerde in de ruimste zin van het woord.
- E. de aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt als eigenaar, gebruiker van en toezichthouder op één of meer honden gedurende voorbereidingen voor en tijdens de jacht (het moment, dat men op de betreffende jachtdag het woonhuis verlaat totdat men daar is teruggekeerd), gedurende de uitvoering van werkzaamheden als jachtopzichter, alsmede bij het oefenen met, africhten van jachthonden en het deelnemen aan wedstrijden voor jachthonden.

6.5 Aansprakelijkheid voor geleende of gehuurde tractoren, landbouwmachines en landbouwwerktuigen

In aanvulling op de begripsomschrijvingen worden in dit onderdeel mede als verzekerde aangemerkt:

- A. de ondergeschikten, huisgenoten en familieleden van *verzekerde* met betrekking tot werkzaamheden die zij voor *verzekerde* in diens verzekerde hoedanigheid verrichten alsmede andere personen, niet zelfstandig een beroep of bedrijf uitoefenende voorzover de *verzekerde* daarvoor aansprakelijk is;
- B. degenen die bij het verrichten van werkzaamheden, waarvoor geen passende beloning in geld, in zaken, producten, of in het verrichten van een tegenprestatie wordt gegeven, ten behoeve van het in de polis genoemde bedrijf van de *verzekeringnemer schade* aan anderen dan de *verzekerden* veroorzaken.

Verzekerd is:

de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* aan tractoren, landbouwmachines en landbouwwerktuigen, die maximaal voor een periode van drie maanden aaneengesloten deel uit maken van de *landbouwproductie* van de *verzekerde* en die worden geleend of gehuurd en op het moment van het ontstaan van de schade bij de *landbouwproductie* van de *verzekerde* werden gebruikt mits:

1. de *aanspraak* terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerde is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze *geldigheidsduur* schriftelijk bij Avéro Achmea is aangemeld of de *aanspraak* voortvloeit uit een *omstandigheid*, die tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal bekend is geworden bij de *verzekerde* en schriftelijk bij Avéro Achmea is aangemeld; en

-
2. de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* voor de ingangsdatum van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was of redelijkerwijs had kunnen zijn.

Indien een *omstandigheid* tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *Avéro Achmea* is aangemeld, zal de *aanspraak* die daaruit (ongeacht op welk tijdstip) voortvloeit, geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

Niet verzekerd is:

- A. de aansprakelijkheid voor *schade* aan tractoren, landbouwmachines en landbouwwerktuigen die eigendom zijn van *verzekerde*, diens echtgeno(o)t(e)/samenwonende partner of het bedrijf dat genoemde personen geheel of gedeeltelijk in bezit hebben;
- B. de aansprakelijkheid voor *schade* aan tractoren, landbouwmachines en landbouwwerktuigen indien sprake is van machine- of bedrijfsgemeenschap;
- C. aansprakelijkheid voor *schade* die wordt veroorzaakt door reeds bestaande gebreken of slijtage;
- D. de aansprakelijkheid voor *schade* die is ontstaan in verband met nieuwbouw, ver- of aanbouw, reparaties of onderhoud van *gebouwen*, installaties, inventaris en machines;
- E. de aansprakelijkheid voor *schade* aan auto's, motorfietsen, scooters en bromfietsen.

Eigen risico:

Per *gebeurtenis* geldt een eigen risico van 10% van het schadebedrag met een minimum van € 400,- en een maximum van € 1.000,-.

| 7. rechtsbijstand |

In afwijking van het gestelde in de begripsomschrijvingen wordt in dit onderdeel onder gebeurtenis verstaan:

Een bij het sluiten van de verzekering redelijkerwijs niet te voorzien voorval dat zich tijdens de duur van de verzekering en na een eventuele wachttijd voordoet en dat de behoefte aan rechtsbijstand doet ontstaan.

Een reeks met elkaar verband houdende voorvallen wordt aangemerkt als één gebeurtenis, die geacht wordt te hebben plaatsgevonden op het moment van het eerste voorval uit de reeks.

In aanvulling van het gestelde in de begripsomschrijvingen worden in dit onderdeel mede als *verzekerden* aangemerkt:

De nabestaanden van een *verzekerde*, voor zover zij krachtens artikel 108 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, of een overeenkomstige bepaling van buitenlands recht, een vordering kunnen instellen.

7.1 Verkeer

Verzekerd is:

het *verlenen van rechtsbijstand* door de *Rechtshulporganisatie* in verband met schade die bij een verkeersongeval door een *derde*, die daarvoor wettelijk aansprakelijk is, is toegebracht aan de persoon van een *verzekerde* of aan zijn eigendommen.

7.2 Particulier

Verzekerd is:

het *verlenen van rechtsbijstand* door de *Rechtshulporganisatie* naar aanleiding van gebeurtenissen die de *verzekerde* treffen in een particulier belang.

Niet verzekerd is:

het *verlenen van rechtsbijstand* als de gebeurtenis verband houdt met het in de polis omschreven bedrijf of een (neven)bedrijf of zelfstandig (neven)beroep dat *verzekerde* uitoefent of heeft uitgeoefend. Ook als de gebeurtenis verband houdt met handelingen die naar aard of omvang geacht kunnen worden een bedrijfs- of beroepsmatig karakter te hebben, wordt geen rechtsbijstand verleend.

7.3 Bedrijf

Verzekerd is:

het *verlenen van rechtsbijstand* door de *Rechtshulporganisatie* naar aanleiding van gebeurtenissen die de

verzekerde treffen in het kader van het in de polis omschreven bedrijf.

Niet verzekerd is:

het *verlenen van rechtsbijstand* als de gebeurtenis verband houdt met een (neven)bedrijf of zelfstandig (neven)beroep, dat niet in de polis wordt omschreven en dat *verzekerde* uitoefent of heeft uitgeoefend. Ook als de gebeurtenis verband houdt met niet in de polis omschreven activiteiten die naar aard of omvang geacht kunnen worden een bedrijfs- of beroepsmatig karakter te hebben, wordt geen rechtsbijstand verleend.

| 8. ongevallen |

In afwijking van het gestelde in de begripsomschrijvingen wordt in dit onderdeel als verzekerde aangemerkt: degene, die als zodanig in de polis is genoemd.

In afwijking van het gestelde in de begripsomschrijvingen wordt in dit onderdeel als ongeval aangemerkt: een plotseling, onverwacht van buiten inwerkend geweld op het lichaam van de verzekerde, waaruit rechtstreeks een medisch vast te stellen lichamelijk letsel is ontstaan.

Onder ongeval wordt mede verstaan:

1. Acute vergiftiging tengevolge van het plotseling en ongewild binnen krijgen van gassen, dampen, vloeibare of vaste stoffen, anders dan vergiftiging door gebruik van geneesmiddelen en anders dan het binnen krijgen van allergenen;
2. Besmetting door ziektekiemen of een allergische reactie, indien deze besmetting of reactie een rechtstreeks gevolg is van een onvrijwillige val in het water of in enige andere stof, dan wel het gevolg is van het zich daarin begeven bij een poging tot redding van mens, dier of zaken;
3. Het ongewild en plotseling binnenkrijgen van stoffen of voorwerpen in het spijsverteringskanaal, de luchtwegen, de ogen of de gehoororganen, waardoor inwendig letsel ontstaat, met uitzondering van het binnendringen van ziektekiemen of allergenen;
4. Verstuiking, ontwrichting en scheuring van spier- en bandweefsel, mits deze letsels plotseling zijn ontstaan en hun aard en plaats geneeskundig zijn vast te stellen;
5. Verstikking, verdrinking, bevroering, zonnesteek en hitteberoerte;
6. Uitputting, verhongering, verdorping en zonnebrand als gevolg van onvoorziene omstandigheden;
7. Wondinfectie of bloedvergiftiging door het binnendringen van ziektekiemen in een door een gedekt ongeval ontstaan letsel;
8. Complicaties of verergering van het ongevalletsel als rechtstreeks gevolg van eerste hulpverlening of van de door het ongeval noodzakelijk geworden geneeskundige behandeling.

8.1 Overlijden

Verzekerd is:

het recht op uitkering in geval van het overlijden van de verzekerde als rechtstreeks en uitsluitend gevolg van een ongeval.

Een mogelijke uitkering wegens *blijvende invaliditeit* terzake van hetzelfde ongeval wordt in mindering gebracht op de voor overlijden verschuldigde uitkering. Terugvordering van een reeds verrichte uitkering zal niet plaatsvinden.

8.2 Blijvende invaliditeit

Verzekerd is:

het recht op uitkering in geval van *blijvende invaliditeit* van de verzekerde als rechtstreeks en uitsluitend gevolg van een ongeval.

Mocht de verzekerde vóór de vaststelling van de *blijvende invaliditeit* zijn overleden anders dan door het ongeval, dan blijft recht op uitkering bestaan.

De hoogte van de uitkering wordt bepaald door de op grond van medische rapporten verwachte definitieve graad van invaliditeit, indien de verzekerde niet zou zijn overleden.

8.3 Tandheelkundige kosten kinderen

In aanvulling op de dekking ongevallen geldt voor deze dekking het volgende:

- Vergoeding van de in verband met de gevolgen van het ongeval noodzakelijke kosten van tandheelkundige hulp uitsluitend voor de verzekerde kinderen tot maximaal het in de polis vermelde bedrag, per kind per ongeval en kosten, die niet elders kunnen worden geclaimd. Bij een uitgestelde behandeling vindt vergoeding plaats tot het bereiken van de 21-jarige leeftijd.
- Onder kosten van tandheelkundige behandeling wordt verstaan de honoraria van tandarts, tandartsspecialist en/of orthodontist, de kosten van behandeling, van voorgeschreven geneesmiddelen en van prothesen.

| 9. schade |

De bepalingen in dit onderdeel 9 zijn van toepassing op alle hoofdstukken in deze verzekeringsvoorwaarden van *Avéro Achmea*

9.1 Verplichtingen en rechten

9.1.1 Algemeen

Verplichtingen:

- In geval van (dreigende) schade, bij *Avéro Achmea* hiervan zo spoedig mogelijk melding te maken.
- In geval van (dreigende) schade, aan *Avéro Achmea* zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens te verstrekken en alle stukken door te zenden.
- Alle maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van schade.
- Zich te onthouden van iedere uiting of handeling die erkenning van aansprakelijkheid inhoudt of waaruit deze kan worden afgeleid.
- In geval van schade *Avéro Achmea* volle medewerking te verlenen, aan haar de leiding van de schaderegeling en de procedures over te laten en alles na te laten wat de belangen van *Avéro Achmea* zou kunnen schaden.
- In geval van schade op verzoek een schriftelijke ondertekende verklaring omtrent de oorzaak, toedracht en omvang van de schade aan *Avéro Achmea* te overleggen. De door *verzekerde* verstrekte gegevens c.q. te verstrekken opgaven, mondeling dan wel schriftelijk, zullen dienen tot de vaststelling van de omvang van de schade en het recht op uitkering.
- In geval van schade veroorzaakt door inbraak, poging tot inbraak, diefstal, beroving en afpersing of enig ander strafbaar feit is *verzekerde* verplicht onmiddellijk aangifte te doen bij de politie.

Rechten:

- Het recht vervalt om een beroep op deze verzekering te doen, nadat drie jaren zijn verstreken sinds een *gebeurtenis* heeft plaatsgevonden, waaruit *verzekerde* redelijkerwijs had moeten concluderen, dat *verzekerde* een beroep op de verzekering had kunnen doen, tenzij melding van de *gebeurtenis* aan *Avéro Achmea* binnen deze drie jaren heeft plaatsgevonden.
- Medewerking verlenen aan de schaderegeling houdt geen erkenning van aansprakelijkheid in.
- De kosten van de schaderegeling zijn voor rekening van *Avéro Achmea* met dien verstande dat de

vergoeding voor de kosten van de expert die door de verzekerde is aangewezen, niet hoger zal zijn dan de kosten van de expert die door ons is aangewezen. Tot de kosten van een expert worden ook gerekend de kosten van de personen die door deze expert zijn geraadpleegd. In geval van een bindende vaststelling zijn de volledige kosten van de derde expert voor rekening van *Avéro Achmea*. *Avéro Achmea* vergoedt geen expertisekosten als de expert zich niet heeft geconformeerd aan de 'Gedragscode Expertiseorganisaties'.

- Heeft *Avéro Achmea* ten aanzien van een vordering een definitief standpunt ingenomen, hetzij door een afwijzing van de vordering, hetzij door (een aanbod van) betaling bij wijze van finale afdoening, dan vervalt na één jaar, te rekenen vanaf de dag waarop rechthebbende of zijn gemachtigde van dit standpunt kennis kreeg, ieder recht ten opzichte van *Avéro Achmea* ter zake van het schadegeval waarop de vordering was gegrond, tenzij rechthebbende of zijn gemachtigde binnen die termijn het standpunt van *Avéro Achmea* schriftelijk heeft aangevochten.
- In geval van diefstal, inbraak, gewelddadige beroving en afpersing zal *verzekerde* alleen recht op vergoeding kunnen doen gelden indien de zaken niet binnen 30 dagen na de melding van de schade worden teruggevonden en nadat *verzekerde* de eigendomsrechten daarop schriftelijk aan *Avéro Achmea* heeft overgedragen. Worden de zaken binnen deze periode teruggevonden dan is *verzekerde* gehouden deze terug te nemen.

9.1.2 Gebouwen, roerende zaken en bedrijfsschade

- De omvang van de schade wordt vastgesteld door een door *Avéro Achmea* aangewezen expert, tenzij regeling door twee experts wordt overeengekomen. In dat geval benoemt *verzekerde* ook een expert.
- Wanneer door *verzekerde* ook een expert wordt benoemd, wordt door de twee experts voor de aanvang van de werkzaamheden een derde expert benoemd. Deze expert zal in geval van verschil binnen de grenzen van de beide taxaties de bindende vaststelling verrichten, na de beide experts te hebben gehoord.
- Herziening van de taxatie vindt plaats indien er rekenfouten zijn gemaakt of indien er onjuiste gegevens zijn verstrekt.
- Alle experts hebben het recht andere deskundigen te raadplegen.

9.1.3 Bodem/water

- De *verzekerde* belast zich met de voorbereiding en regeling van de *sanering* en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van *Avéro Achmea*. Alvorens tot *sanering* wordt over gegaan, dient het saneringsplan hiertoe door *Avéro Achmea* goedgekeurd te zijn.
- De opdracht tot *sanering* dient door *verzekerde* binnen een door *Avéro Achmea* aangegeven termijn te worden gegeven.
- *Verzekeringnemer* dient schriftelijk aan *Avéro Achmea* toestemming te geven voor aanspraken van

vergoeding inzake *schade van derden*.

9.1.4 Aansprakelijkheid

- *Avéro Achmea* belast zich met de regeling en de vaststelling van de *schade*. *Avéro Achmea* heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en schikkingen te treffen. Met uw belangen wordt rekening gehouden.
- Een eventueel eigen risico blijft voor rekening van *verzekeringnemer*.

9.1.5 Rechtsbijstand

- Indien een gebeurtenis plaatsvindt, waaraan een *verzekerde* mogelijk rechten uit deze verzekering zou willen ontleen, dan is hij verplicht:
 1. die gebeurtenis onmiddellijk bij de *Rechtshulporganisatie* te melden, met mededeling van alle bijzonderheden omtrent de gebeurtenis;
 2. alle gegevens en stukken onmiddellijk naar de *Rechtshulporganisatie* te zenden;
 3. zich stipt te houden aan de aanwijzingen van de *Rechtshulporganisatie* of de ingeschakelde *raadsman*.
- Door de aanmelding van de gebeurtenis bij de *Rechtshulporganisatie*, rechtstreeks of via *Avéro Achmea*, machtigt *verzekerde*, indien rechtsbijstand moet worden verleend, de *Rechtshulporganisatie* tot het behartigen van zijn belangen.
- Rechtsbijstand wordt niet verleend indien bij melding van een gebeurtenis blijkt dat *verzekerde* een ander dan de *Rechtshulporganisatie* met de behartiging van zijn belangen heeft belast.
- Indien twijfelachtig is of de door de *verzekerde* gemelde gebeurtenis een juridisch probleem oplevert, dient *verzekerde* door middel van een deskundigenrapport, dat uitsluitend geeft omtrent oorzaak, veroorzaker en feitelijke gevolgen van de gebeurtenis, de aanwezigheid van dat juridische probleem aan te tonen. Geeft het rapport voldoende grond voor juridische actie, dan vergoed de *Rechtshulporganisatie* de kosten.

9.1.6 Ongevallen

- De *verzekeringnemer* is verplicht:
 1. in geval van *blijvende invaliditeit* *Avéro Achmea* zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 3 maanden, kennis te geven van een ongeval, waaruit een recht op een uitkering wegens *blijvende invaliditeit* zou kunnen ontstaan. Wordt de aanmelding later gedaan, dan kan niettemin een recht op uitkering ontstaan, mits ten genoegen van de verzekeraar wordt aangetoond, dat de *blijvende invaliditeit* het uitsluitend gevolg is van een ongeval en de gevolgen van het ongeval niet door ziekte, gebrekkigheid of een abnormale lichaams- of geestesgesteldheid zijn vergroot. De *verzekerde* dient in alle opzichten de voorschriften van de behandelend arts op te volgen;

2. (of de begunstigde) in geval van overlijden *Avéro Achmea* hiervan tenminste 48 uur voor de begrafenis of de crematie in kennis te stellen;
- In geval van overlijden van de verzekerde t.g.v. een ongeval is/zijn de begunstigde(n) verplicht desgevraagd zijn/hun medewerking te verlenen aan alle maatregelen ter vaststelling van de doodsoorzaak.
 - De verzekerde is na een ongeval verplicht:
 1. zich direct onder geneeskundige behandeling te stellen en daaronder te blijven, indien dit redelijkerwijs is geboden;
 2. zich herstel bevorderend te gedragen door tenminste de voorschriften van de behandelend arts op te volgen;
 3. zich desgevraagd op kosten van *Avéro Achmea* te laten onderzoeken door een door *Avéro Achmea* aan te wijzen arts of zich voor onderzoek te laten opnemen in een door *Avéro Achmea* aan te wijzen ziekenhuis of andere medische inrichting;
 4. alle door *Avéro Achmea* nodig geoordeelde gegevens te verstrekken of te doen verstrekken aan *Avéro Achmea* of aan de door hem aangewezen deskundigen en geen feiten of omstandigheden te verzwijgen, die voor de vaststelling van de mate van *blijvende invaliditeit* van belang kunnen zijn.

Het recht op uitkering vervalt met betrekking tot *blijvende invaliditeit*, indien de aanmelding niet plaats vindt binnen 3 jaren na de *gebeurtenis*, waaruit de de verzekerde of begunstigde redelijkerwijs had moeten concluderen dat hij een beroep op deze verzekering zou kunnen doen.

9.2 Schadevaststelling/uitkering

Uit de polis blijkt op welke wijze de verzekerde zaak is verzekerd.

9.2.1 Gebouwen

Herbouwwaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van de kosten om een soortgelijk *gebouw* op dezelfde plaats met dezelfde bestemming te bouwen. Bij de schadevaststelling wordt uitgegaan van hedendaagse materialen. Wanneer niet of niet binnen 3 jaar tot herbouw wordt overgegaan wordt de verkoopwaarde vastgesteld. Wanneer in kleinere omvang wordt herbouwd, wordt over het niet herbouwde deel de verkoopwaarde bepaald.

Echter wij hanteren de vervangingswaarde als er sprake is van aanmerkelijke slijtage of achterstallig onderhoud van de beschadigde zaak. Bij functionele inrichting hanteren wij de vervangingswaarde als de vervangingswaarde van de beschadigde zaak minder dan 40% van de herbouwwaarde van de beschadigde zaak is.

Herbouwwaarde met restwaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van herbouwwaarde met dien verstande, dat indien het *gebouw* voor meer dan 80% beschadigd is, de gehele herbouwwaarde als schade aangemerkt. Voor de bepaling van de 80% of meer beschadiging worden de kosten van fundering en andere ondergrondse bouwwerken niet meegenomen.

Wanneer niet tot herbouw wordt overgegaan, wordt de schade op basis van de verkoopwaarde vastgesteld.

Herbouw elders

Indien voor herbouw elders is gekozen en ook daadwerkelijk elders wordt herbouwd, zullen de kosten van fundering en andere ondergrondse bouwwerken worden vastgesteld ook indien de fundering en/of andere ondergrondse bouwwerken geen schade hebben opgelopen.

Keuzewaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van herbouwwaarde tot maximaal het gekozen bedrag.

Verkoopwaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van de waarde, die het betreffende *gebouw* bij verkoop, onder aftrek van de waarde van de grond, zou hebben opgebracht. Bij een gedeeltelijke schade worden herstellkosten bepaald tot maximaal de verkoopwaarde.

Vervangingswaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van de herbouwwaarde verminderd met een aftrek wegens slijtage en/of achterstallig onderhoud, en bij functionele inrichting de zaken die in technische zin verouderen zoals installaties met elektronische of mechanische onderdelen ook verminderd met een aftrek wegens veroudering.

Opruimwaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van de *opruimingskosten*. Bij gedeeltelijke schade worden de *opruimingskosten* naar evenredigheid vastgesteld.

In voorkomende gevallen worden de *bereddingskosten* alsmede de *opruimingskosten* vastgesteld.

9.2.2 Roerende zaken

Nieuwwaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van het bedrag benodigd voor het verkrijgen van nieuwe zaken van dezelfde soort en kwaliteit. De nieuwwaarde geldt niet voor:

- zaken, waarvan de dagwaarde minder bedraagt dan 40% van de nieuwwaarde;
- zaken, onttrokken aan het gebruik waarvoor zij bestemd waren;
- *machines en gereedschappen* ouder dan 5 jaar;
- brom- en snorfietsen, hiervoor geldt de dagwaarde;
- kunst, antiek en verzamelingen, hiervoor geldt de waarde die uit hoofde van hun zeldzaamheid pleegt te worden toegekend.

Dagwaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van de nieuwwaarde onder aftrek van een bedrag wegens ouderdom of slijtage.

Vervangingswaarde

De schade wordt vastgesteld op basis van de prijs waarvoor de *verzekerde* soortgelijke zaken als de verzekerde zaken weer zou kunnen verkrijgen.

Kostprijs

De inkoopprijs van de grond- en hulpstoffen, alsmede de toe te rekenen kosten van duurzame productiemiddelen, inclusief arbeid.

In voorkomende gevallen worden de *bereddingskosten* alsmede de *opruimingskosten* vastgesteld.

9.2.3 Bodem/water

- A. de kosten van *sanering*;
- B. *bereddingskosten*;
- C. *kosten van preventieve opruiming*;
- D. kosten van herstel in verband met beschadiging van bestrating en beplanting, veroorzaakt door *sanering*;
- E. kosten noodzakelijk om de *sanering* uit te kunnen voeren. Hieronder worden mede verstaan de kosten van hulpconstructies;
- F. kosten van herstel in verband met schade die het noodzakelijk gevolg is van de *sanering*. Hieronder worden

tevens verstaan de kosten van afbraak en herbouw.

- G. kosten van herstel of vervanging van ondergrondse pijpen, leidingen en/of kabels die als gevolg van de *verontreiniging* beschadigd zijn geraakt.

Kosten in verband met herstel of herbouw worden vastgesteld op basis van de kosten om een soortgelijk *gebouw* op dezelfde plaats met dezelfde bestemming te bouwen. Bij de schadevaststelling wordt uitgegaan van hedendaagse materialen. Wanneer niet tot herbouw wordt overgegaan wordt de schade op basis van verkoopwaarde vastgesteld.

9.2.4 Bedrijfsschade

De schade wordt als volgt vastgesteld:

- op basis van het achterwege blijven van de verwachte *brutowinst* over een termijn die begint op het moment waarop het evenement heeft plaatsgevonden en die voortduurt zolang dit voor herstel van productie of omzet nodig is;
- de door *verzekerde* gemaakte extra kosten, die met toestemming van *Avéro Achmea* worden gemaakt om na het evenement de bedrijfsschade te beperken, tot ten hoogste het bedrag waarmee de bedrijfsschade beperkt is;
- de door *verzekerde* gemaakte extra kosten, die met toestemming van *Avéro Achmea* worden gemaakt doordat de particuliere woning onbewoonbaar is geworden. Met omstandigheden, die eveneens zouden zijn opgetreden als het evenement niet had plaatsgevonden, wordt bij de schadevaststelling rekening gehouden.

9.2.5 Aansprakelijkheid

Avéro Achmea vergoedt voor alle *verzekerden* tezamen per *aanspraak* en per *verzekeringsjaar*:

- A. de *schade* inclusief de wettelijke rente;
- B. de kosten van verweer tegen gedekte *aanspraken*, ook indien deze ongegrond zijn c.q. worden bevonden, alsmede de proceskosten mits het verweer wordt gevoerd onder leiding van *Avéro Achmea*;
- C. de kosten van de op verlangen van *Avéro Achmea* verleende rechtsbijstand in een tegen *verzekerde* aanhangig gemaakt strafproces;
- D. de *bereddingskosten* gezamenlijk tot ten hoogste de in de polis genoemde verzekerde bedragen.

Met betrekking tot het maximum verzekerd bedrag per *verzekeringsjaar*, zoals in de polis is vermeld, geldt dat de datum van de eerste schriftelijke melding bij *Avéro Achmea* van de *aanspraak* respectievelijk van de *omstandigheid* die daartoe leidt, bepalend is voor het *verzekeringsjaar* waaraan de betreffende *aanspraak* of

omstandigheid wordt toegerekend.

Indien de aansprakelijkheid van de *verzekerde* onder meer dan één van de rubrieken mocht zijn verzekerd, zullen de verzekerde bedragen niet cumuleren doch zal de hoogste van de in aanmerking komende verzekerde bedragen gelden.

Indien een overheid wegens een onder de verzekering gedekte *schade* het stellen van geldelijke zekerheid verlangt ter waarborging van de rechten van benadeelden, zal *Avéro Achmea* deze zekerheid verstrekken. De *verzekerde* is verplicht *Avéro Achmea* te machtigen over de zekerheid te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven. Bovendien zal *verzekerde* alle medewerking moeten verlenen om terugbetaling te verkrijgen.

9.2.6 Rechtsbijstand

Bij een gebeurtenis, zoals die hierna per verzekerd onderdeel is omschreven, verleent de *Rechtshulporganisatie* een *verzekerde* rechtsbijstand, mits een redelijke kans op succes bestaat.

Het verlenen van rechtsbijstand

- A. De rechtsbijstand wordt verleend door deskundigen in dienst van de *Rechtshulporganisatie* of door andere deskundigen indien de *Rechtshulporganisatie* dit wenselijk of noodzakelijk acht. De opdracht aan advocaten en andere deskundigen wordt uitsluitend namens *verzekerde* door de *Rechtshulporganisatie* gegeven. Indien een advocaat wordt ingeschakeld, heeft *verzekerde* het recht een advocaat te kiezen. Heeft *verzekerde* geen voorkeur dan kiest de *Rechtshulporganisatie*.
- B. Gaat het om een zaak, waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend advocaten in aanmerking die in Nederland zijn ingeschreven en daar hun kantoor houden.
- C. Gaat het om een zaak, waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend advocaten in aanmerking die bij het desbetreffende buitenlandse gerecht staan ingeschreven.
- D. De *Rechtshulporganisatie* is nimmer verplicht voor het verlenen of voortzetten van rechtsbijstand voor haar rekening meer dan één advocaat in te schakelen.
- E. De *Rechtshulporganisatie* is niet gebonden aan betalingsafspraken die door een *verzekerde* met een advocaat zijn gemaakt.
- F. De *Rechtshulporganisatie* is niet aansprakelijk voor schade, die ontstaat door of in verband met de behandeling van ene zaak door advocaten of andere deskundigen.
- G. Indien zich tussen *verzekerde* en de *Rechtshulporganisatie* een belangentegenstelling openbaart, waaronder begrepen het geval dat twee of meer *verzekerden* een onderling geschil ter behandeling hebben aangemeld, waarvoor eenieder recht op rechtsbijstand heeft, heeft *verzekerde* het recht op kosten van de *Rechtshulporganisatie* onmiddellijk een advocaat in te schakelen.
- H. Bij overlijden van *verzekerde* wordt voor reeds aangemelde gebeurtenissen rechtsbijstand verleend ten behoeve van wettige erfgenamen tot en met de tweede graad.

- I. De *Rechtshulporganisatie* kan de *externe kosten* rechtstreeks aan de belanghebbenden voldoen.
- J. Indien de tegenpartij krachtens bindende uitspraken tot vergoeding van kosten wordt veroordeeld, valt het bedrag van deze vergoeding, indien en voor zover de kosten voor rekening van de *Rechtshulporganisatie* zijn, aan de *Rechtshulporganisatie* toe.
- K. Als de *verzekerde* elders vergoeding kan verlangen van de kosten voor rechtsbijstand, zoals bij vrijspraak in een strafzaak, komen deze kosten niet voor vergoeding in aanmerking. Zonodig worden de kosten voorgeschoten. De *Rechtshulporganisatie* zal de *verzekerde* bijstand verlenen bij het verhalen van de kosten.
- L. Indien de *Rechtshulporganisatie* van mening is dat, hoewel de rechtsbijstand een redelijke kans op succes biedt, het financiële belang het verder verlenen van rechtsbijstand niet rechtvaardigt, kan de *Rechtshulporganisatie* afzien van het verlenen van rechtsbijstand, indien zij de *verzekerde* een bedrag voldoet dat overeenkomt met diens financiële belang.
- M. De *Rechtshulporganisatie* vergoedt de *externe kosten* tot ten hoogste het in de polis vermelde verzekerd bedrag per *gebeurtenis*. Op het moment dat de *externe kosten* evenveel bedragen als het verzekerd bedrag, heeft de *verzekerde* de keuze:
 - 1. de zaak zelf over te nemen;
 - 2. de *Rechtshulporganisatie* ook verder rechtsbijstand te laten verlenen totdat de rechter, de arbiter of de *bindend adviseur* een uitspraak heeft gedaan. In het onder 2. genoemde geval dient de *verzekerde* vooraf schriftelijk aan de *Rechtshulporganisatie* te verklaren dat het bedrag, waarmee de totale *externe kosten* het verzekerd bedrag overtreffen, door de *verzekerde* aan de *Rechtshulporganisatie* binnen drie maanden na de uitspraak van de rechter, de arbiter of de *bindend adviseur* voldaan zal worden.

De *Rechtshulporganisatie* heeft het recht de verdere verlening van rechtsbijstand op te schorten tot de *verzekerde* voor de eventuele terugbetaling van *externe kosten* voldoende zekerheid heeft verschaft. Indien de tegenpartij krachtens een bindende uitspraak tot vergoeding van kosten wordt veroordeeld, wordt de vergoeding allereerst door de *Rechtshulporganisatie* gebruikt ter (gedeeltelijke) vereffening van de schuld van *verzekerde*.

- N. De interne kosten worden door de *Rechtshulporganisatie* nimmer aan de *verzekerde* in rekening gebracht, ongeacht de hoogte van de kosten.
- O. Indien een wederpartij uitsluitend aansprakelijk is op grond van een in Nederland gepleegde onrechtmatige daad, waardoor goederen van een *verzekerde* zijn beschadigd en alleen ten gevolge van financieel onvermogen van de aansprakelijke de schade niet kan worden verhaald, kan *verzekerde* verlangen dat de *Rechtshulporganisatie* tegen finale kwijting de schade vergoedt tot maximaal € 500,- per gebeurtenis, tenzij een vergoeding uit anderen hoofde kan worden verkregen.
- P. Indien naar aanleiding van een gebeurtenis meerdere aanspraken op rechtsbijstand bestaan, geldt het in de polisvoorwaarden of op het polisblad genoemde maximum voor alle aanspraken tezamen.

9.2.7 Ongevallen

De mate van *blijvende invaliditeit* zal worden vastgesteld in Nederland door middel van een medisch onderzoek. Aan de medicus zal gevraagd worden het percentage (functie)verlies van een bepaald lichaamsdeel/orgaan en/of het percentage (functie)verlies van het lichaam als geheel. De bepaling van het percentage (functie)verlies geschiedt volgens objectieve maatstaven en wel overeenkomstig de laatste uitgave van de “Guides to the Evaluation of Permanent Impairment” van de American Medical Association (A.M.A.).

De mate van *blijvende invaliditeit* zal worden vastgesteld op basis van het (functie)verlies zonder rekening te houden met uitwendig geplaatste kunst- of hulpmiddelen. Indien inwendig kunst- of hulpmiddelen zijn geplaatst, wordt met het daardoor verkregen geringe (functie)verlies wel rekening gehouden.

De mate van *blijvende invaliditeit* wordt bepaald zodra van een onveranderlijke toestand kan worden gesproken, doch in ieder geval binnen 2 jaar na de ongevalsdatum, tenzij tussen verzekerde en *Avéro Achmea* anders wordt overeengekomen. In dat geval kan *Avéro Achmea* de verzekerde tegemoet komen met een voorschot.

- Aan de hand van het door de medicus bepaalde percentage (functie)verlies wordt een uitkeringspercentage van het voor *blijvende invaliditeit* verzekerde bedrag als volgt vastgesteld:

Bij volledig (functie)verlies van:

- het gezichtsvermogen van beide ogen 100%
- het gezichtsvermogen van één oog 30%

Maar als *Avéro Achmea* krachtens deze verzekering uitkering heeft verleend wegens verlies van het gezichtsvermogen

- van het andere oog 70%
- het gehoor aan beide oren 60%
- het gehoor aan één oor 25%

Maar als *Avéro Achmea* krachtens deze verzekering uitkering heeft verleend

- wegens verlies van het gehoor van het andere oor 35%
- een arm 65%
- een onderarm 60%
- een hand 55%
- een duim 25%
- een wijsvinger 15%
- een middelvinger 10%

- een ringvinger	5%
- een pink	5%
- een been	60%
- een onderbeen	55%
- een voet	40%
- een grote teen	5%
- een andere teen	3%
- de milt	5%
- de smaak en/of de reuk	6%

Wanneer er sprake is van gedeeltelijk (functie)verlies van één of meer van de hiervoor genoemde lichaamsdelen of organen, wordt een evenredig deel uitgekeerd. Bij volledig (functie)verlies van meer dan één vinger van een hand wordt niet meer uitgekeerd dan bij het verlies van de gehele hand. In alle overige gevallen wordt het uitkeringspercentage afgestemd op de mate van *blijvende invaliditeit*, die het letsel voor het lichaam als geheel oplevert.

- Terzake van één of meer ongevallen, tijdens de duur van deze verzekering de verzekerde overkomen, zal de som van alle uitkeringen het voor *blijvende invaliditeit* verzekerd bedrag niet te boven gaan.
- Indien één jaar nadat het ongeval heeft plaatsgevonden de mate van *blijvende invaliditeit* nog niet is vastgesteld, vergoedt *Avéro Achmea* over het uit te keren bedrag de wettelijke rente vanaf de 366e dag na het ongeval. De rente zal gelijktijdig met de uitkering worden voldaan.

Invloed van bestaande invaliditeit of ziekelijke toestand

- Mochten de gevolgen van het ongeval vergroot zijn door ziekte, gebrekkigheid of een abnormale lichaams- of geestesgesteldheid van de verzekerde, dan wordt voor de vaststelling van de uitkeringen uitgegaan van de gevolgen, die het ongeval gehad zou hebben, indien de verzekerde geheel valide en gezond zou zijn. Deze beperking geldt niet, indien de bestaande ziekte, gebrekkigheid of abnormale lichaams- of geestesgesteldheid van de verzekerde het gevolg is van een vroeger ongeval, waarvoor *Avéro Achmea* reeds krachtens deze verzekering een uitkering heeft verstrekt of nog zal moeten verstrekken.
- Voorzover een bestaande ziekelijke toestand door een ongeval is verergerd, wordt hiervoor door *Avéro Achmea* geen uitkering verleend.
- Indien reeds voor een ongeval een (functie)verlies van het betrokken lichaamsdeel of orgaan bestond, wordt de uitkering voor *blijvende invaliditeit* naar evenredigheid verlaagd.

9.3 Schadebetaling

9.3.1 Gebouwen

Herbouwwaarde

De schade op basis van herbouw wordt betaald, naar gelang de herbouw vordert, na overlegging van de (termijn)nota's.

Restwaarde

De restwaarde wordt alleen betaald indien ook daadwerkelijk het hiervoor vastgestelde bedrag wordt gebruikt voor de herbouw met dezelfde bestemming. Voor de betaling geldt dezelfde regeling als bepaald onder herbouwwaarde.

Keuzewaarde

De schade op basis van keuzewaarde wordt betaald naar gelang de herbouw vordert tot maximaal het gekozen bedrag. Wanneer de schade op basis van keuzewaarde lager is dan de schade op basis van verkoopwaarde wordt het vastgestelde bedrag betaald binnen één maand nadat alle stukken voor de schaderegeling door *Avéro Achmea* zijn ontvangen.

Verkoopwaarde

De schade op basis van verkoopwaarde wordt betaald binnen één maand nadat alle stukken voor de schaderegeling door *Avéro Achmea* zijn ontvangen.

Opruimwaarde

De schade op basis van opruimwaarde wordt betaald binnen één maand nadat de opruiming heeft plaatsgevonden.

Bereddingskosten

Het vastgelegde bedrag voor *bereddingskosten* wordt betaald binnen één maand nadat alle stukken voor schaderegeling door *Avéro Achmea* zijn ontvangen.

Opruimingskosten

Het vastgestelde bedrag voor *opruimingskosten* wordt betaald binnen één maand nadat alle stukken voor de schaderegeling voor *Avéro Achmea* zijn ontvangen.

9.3.2 Roerende zaken

Nieuwwaarde, dagwaarde, vervangingswaarde en kostprijs

De schade op basis van nieuwwaarde/dagwaarde/vervangingswaarde/kostprijs wordt betaald binnen één maand nadat alle stukken voor de schaderegeling door *Avéro Achmea* zijn ontvangen.

Bereddingskosten

Het vastgestelde bedrag voor *bereddingskosten* wordt betaald binnen één maand nadat alle stukken voor schaderegeling door *Avéro Achmea* zijn ontvangen.

Opruimingskosten

Het vastgestelde bedrag voor *opruimingskosten* wordt betaald binnen één maand nadat alle stukken voor de schaderegeling door *Avéro Achmea* zijn ontvangen.

9.3.3 Bodem/water

De schade wordt betaald naar gelang de *sanering* vordert, na overlegging van de (termijn) nota's.

9.3.4 Bedrijfsschade

Het vastgestelde schadebedrag voor bedrijfsschade alsmede de extra kosten worden betaald binnen één maand nadat alle stukken voor de schaderegeling door *Avéro Achmea* zijn ontvangen. Op verzoek van *verzekerde* kunnen voorschotten worden verstrekt.

9.3.5 Ongevallen

De begunstiging:

1. In geval van overlijden van de verzekerde als gevolg van een ongeval zal de uitkering geschieden aan diens echtgeno(o)t(e) danwel aan de partner van verzekerde indien hij/zij daarmee duurzaam samenwoonde en bij ontbreken van deze aan de erfgenamen van de verzekerde.
2. In geval van *blijvende invaliditeit* of tandheilkundige behandeling geschiedt de uitkering aan de verzekeringnemer.
3. De staat der Nederlanden kan nimmer als begunstigde optreden.

| 10. algemene voorwaarden |

De bepalingen in dit onderdeel 10 zijn van toepassing op de hoofdstukken 2 t/m 9 van deze verzekeringsvoorwaarden.

10.1 Onzeker voorval

Door middel van de verzekering komen u en *Avéro Achmea* overeen dat *Avéro Achmea* een schadevergoeding verleent als een *verzekerde* schade lijdt als gevolg van een *gebeurtenis* waarvan het op het moment van het sluiten van de verzekering voor de *verzekerde* en voor *Avéro Achmea* onzeker was dat zij zich al heeft voorgedaan of dat zij zich naar de normale loop van de omstandigheden zou voordoen. Als het op het moment van het sluiten van de verzekering aan een *verzekerde* bekend was dat zich een *gebeurtenis* heeft voorgedaan leidt dit ertoe dat de *verzekering* ten aanzien van die *gebeurtenis* niet van kracht is.

10.2 Uitsluitingen

10.2.1 Bij elke vorm van verzekering

A. Molest

De verzekering dekt niet schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitierij. *Avéro Achmea* moet bewijzen, dat de schade direct veroorzaakt is of ontstaan is uit één van de hiervoor genoemde oorzaken.

De definities van deze zes genoemde vormen van molest luiden:

- gewapend conflict, hier wordt onder verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapende optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties;
- burgeroorlog, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van een zelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is;
- opstand, hier wordt onder verstaan een georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat gericht tegen het openbaar gezag;
- binnenlandse onlusten, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen die zich binnen een staat op verschillende plaatsen voordoen;
- oproer, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag;
- munitierij, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

B. Atoomkernreactie

De verzekering dekt niet de schade door, optredende bij of voortvloeiende uit *atoomkernreactie*, onverschillig hoe de reactie is ontstaan.

Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot radio-actieve nucliden, die zich buiten een *kerninstallatie* bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige doeleinden of niet-militaire beveiligingsdoeleinden, mits er een door de bevoegde overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radio-actieve stoffen.

Voor zover krachtens enige wet of enig verdrag een *derde* voor de geleden schade aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht.

10.2.2 Bij verzekering van gebouwen, roerende zaken, bedrijfsschade

A. Overstroming

De verzekering dekt niet de schade door overstroming ten gevolge van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door deze polis gedekt evenement. Deze uitsluiting geldt niet voor *brand* of ontploffing veroorzaakt door overstroming.

B. Aardbeving en vulkanische uitbarsting

De verzekering dekt niet de schade ontstaan, hetzij gedurende de tijd waarin, hetzij gedurende 24 uur nadat in of nabij de plaats waar de verzekerde objecten zich bevinden, de gevolgen van aardbeving en vulkanische uitbarsting zich hebben geopenbaard, tenzij u bewijst, dat de schade niet aan één der genoemde verschijnselen kan worden toegeschreven.

C. Opzet of roekeloosheid

De verzekering dekt niet de schade die is ontstaan, toegenomen of verergerd door opzet of roekeloosheid van een *verzekerde* of van iemand anders die belang heeft bij de uitkering.

10.2.3 Bij verzekering van aansprakelijkheid

A. Aansprakelijkheidsverhogende bedingen

De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, of vrijwaringsbeding of ander beding van soortgelijke strekking, behalve indien en voorzover aansprakelijkheid ook zou hebben bestaan zonder het beding.

B. Geleverde zaak/verrichte dienst

De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid voor *schade* aan en *waardevermindering* van geleverde, opgeleverde of afgeleverde zaken alsmede voor *schade* of kosten ontstaan wegens:

- a. vervanging, verbetering of herstel van door of onder verantwoordelijkheid van de *verzekerde* geleverde, opgeleverde of afgeleverde zaken;
- b. het geheel of gedeeltelijk opnieuw verrichten van door of onder verantwoordelijkheid van de *verzekerde* uitgevoerde werkzaamheden;
- c. het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van (op/af-) geleverde of behandelde zaken; ongeacht door wie de *schade* is geleden of de kosten zijn gemaakt, behoudens het bepaalde onder Opzicht (sub K2 van dit hoofdstuk).

Wordt *schade* toegebracht door zaken, die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn geleverd, opgeleverd of afgeleverd, aan andere door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* geleverde, opgeleverde of afgeleverde zaken, dan is het bepaalde in onderdeel 10.2.3.B sub a. slechts van toepassing op die zaken waarin de oorzaak van de schade is gelegen. Het bepaalde in onderdeel 10.2.3.B sub a. is daarentegen onverkort van toepassing indien beide categorieën zaken tot één en dezelfde transactie behoren.

C. Opzet

De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid van een *verzekerde* voor *schade* veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit zijn/haar:

- a. opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk *handelen of nalaten*;
- b. gedragingen die onder sub a vallen, gepleegd in groepsverband, ook in het geval niet de *verzekerde* zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

Aan het opzettelijk karakter van het wederrechtelijk *handelen of nalaten* in de situatie sub a en/of sub b doet niet af, dat *verzekerde* zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat hij /zij niet in staat is zijn/haar wil te bepalen.

Deze bepaling geldt uitsluitend voor de *verzekerde* aan wiens *handelen of nalaten* de *schade* is toe te schrijven. Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan (een lid van) het bestuur, de directie of de bedrijfsleiding van die rechtspersoon.

De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid van een *verzekerde* voor *schade* veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit:

- a. seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard dan ook;
- b. gedragingen die onder sub a vallen, gepleegd in groepsverband, ook in geval niet de *verzekerde* zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

D. Eigen zaken

De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid voor *schade* aan zaken van de *verzekeringnemer* en van andere in de polis met name als *verzekerde* genoemde natuurlijke en rechtspersonen.

E. Zeilvaartuigen

De aansprakelijkheid voor met of door een ijs- of strandzeilvaartuig veroorzaakte *schade* is uitgesloten.

F. Luchtvaartuigen

De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt met of door een luchtvaartuig, een modelvliegtuig, een zeilvliegtuig, een doelvliegtuig, een valscherp-zweeftoestel, een kabelvlieger, een luchtschip, modelraket alsmede een ballon met een diameter van meer dan 1 meter in geheel gevulde toestand. Deze uitsluiting geldt niet voor:

1. de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door modelvliegtuigen, waarvan het gewicht ten hoogste 20 kg bedraagt;
2. de aansprakelijkheid van een *verzekerde* als passagier van een luchtvaartuig; het bepaalde als omschreven onder Opzicht (sub K2 van dit hoofdstuk) en Onderlinge aansprakelijkheid (sub I van dit hoofdstuk) blijft echter onverkort van toepassing.

G. Woonplaats niet langer in Nederland

De aansprakelijkheid van een *verzekerde*, die zijn woonplaats niet langer in Nederland heeft, is niet gedekt met dien verstande dat dan de verzekering eindigt automatisch 30 dagen na vertrek.

H. Wapens

De aansprakelijkheid voor *schade* veroorzaakt in verband met het bezit en/of gebruik van wapens als bedoeld in de Wet Wapens en Munitie, waarvoor *verzekerde* geen vergunning heeft, is niet gedekt.

I. Onderlinge aansprakelijkheid

De aansprakelijkheid van *verzekerden* ten opzichte van elkaar is uitsluitend verzekerd voor de door de betrokken *verzekerde* geleden *schade* aan personen en voor zover deze *verzekerden* ter zake van het gebeurde geen *aanspraken* uit andere hoofde hebben.

Geen schadevergoeding zal worden verleend indien de vorderende partij een ander is dan een rechtstreeks bij de *gebeurtenis* betrokken benadeelde natuurlijke persoon of diens nagelaten betrekkingen. De aansprakelijkheid voor schade jegens ondergeschikten op grond van artikel 7:658 van het Burgerlijk Wetboek

is meeverzekerd.

Met betrekking tot de jagersaansprakelijkheid worden alle (mede) verzekerden ten opzichte van elkaar als *derden* beschouwd.

J. Motorrijtuigen/(lucht-)vaartuigen

De verzekering dekt met uitzondering van onderdeel 6.3 niet de aansprakelijkheid voor *schade* in verband met het houden, (laten) gebruiken of besturen van motorrijtuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen.

De verzekering dekt wel de aansprakelijkheid voor:

- a. aanhangwagens: *schade* veroorzaakt met of door een aanhangwagen die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;
- b. laden/lossen: *schade* veroorzaakt met of door zaken die worden geladen op of worden gelost van een motorrijtuig;
- c. lading: *schade* veroorzaakt met of door zaken, terwijl deze zich bevinden op of vallen van, dan wel nadat deze zijn gevallen van een motorrijtuig;
- d. non-owners liability: *schade* veroorzaakt door ondergeschikten van een *verzekerde* bij gebruik in zijn dienst van een motorrijtuig, waarvan deze *verzekerde* geen eigenaar of houder is. Deze bepaling geldt uitsluitend voor de aansprakelijkheid als werkgever. De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid van de ondergeschikte zelf. Schade aan het motorrijtuig is niet verzekerd;
- e. werkmaterieel (geen eigendom of duurzaam gebruik): *schade* veroorzaakt met of door gemotoriseerd werkmaterieel indien en voor zover de oorzaak van de *schade* niet is gelegen in de wijze van bediening van het werkmaterieel zelf of in bepaalde (ondeugdelijke) eigenschappen van het werkmaterieel. De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid van *verzekerde* die eigenaar of duurzaam gebruiker (bijv. uit hoofde van huurkoop of leasing) van het werkmaterieel is;
- f. niet-kentekenplichtige voertuigen: *schade* veroorzaakt met of door niet-kentekenplichtige voertuigen, waaronder niet begrepen bromfietsen. Indien ten tijde en ter plaatse van het veroorzaken van de schade een verplichting geldt tot het verzekeren van de aansprakelijkheid voor niet-kentekenplichtige motorrijtuigen overeenkomstig de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) of een analoge wet, dan dekt de verzekering slechts het meerdere boven het bedrag dat verzekerd is of verzekerd had dienen te zijn;
- g. laad- en losmateriaal opgebouwd: *schade* veroorzaakt met of door op motorrijtuigen gemonteerd laad- en losmateriaal tijdens laad- en loswerkzaamheden;
- h. passagiersrisico: *schade* veroorzaakt door *verzekerde* als passagier van een motorrijtuig, vaartuig of luchtvaartuig;

- i. vaartuigen: *schade aan personen* veroorzaakt met of door vaartuigen en (met in achtneming van het bepaalde onder **Opzicht (sub K2 van dit hoofdstuk)** *schade* aan zaken met of door niet gemotoriseerde vaartuigen dan wel vaartuigen voortbewogen door een eigen voortstuwing van niet meer dan 3 KW (ongeveer 4 PK);
Tevens dekt de verzekering met betrekking tot de rubriek particuliere aansprakelijkheid wel de aansprakelijkheid;
- j. van een *verzekerde* als passagier van een motorrijtuig of vaartuig; het bepaalde in de artikelen onder **Opzicht (sub K2 van dit hoofdstuk)** en Onderlinge aansprakelijkheid (sub I van dit hoofdstuk) blijft onverkort van toepassing;
- k. van de op artikel 6: 170 BW gebaseerde aansprakelijkheid van de *verzekerden* zoals omschreven in de begripsomschrijvingen sub a, b en c voor *schade* veroorzaakt door ondergeschikten met of door een motorrijtuig waarvan geen van de andere *verzekerden* dan de ondergeschikten houder of eigenaar is;
- l. van de *verzekerde* voor schade door motorisch voortbewogen maaimachines, kinderspeelgoed en dergelijke gebruiksvoorwerpen, mits zij een snelheid van 10 km per uur niet kunnen overschrijden, alsmede op afstand bediende modelauto's;
- m. van een *verzekerde* voor *schade* veroorzaakt tijdens *joy-riding* met een motorrijtuig, mits de veroorzaker jonger is dan 18 jaar. Niet gedekt blijft de aansprakelijkheid in geval van diefstal of verduistering van het motorrijtuig.
Schade aan het motorrijtuig zelf is verzekerd tot maximaal € 7.000,-. In geval van *joy-riding* zonder geweldpleging geldt deze dekking niet indien voor het motorrijtuig een aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten;
- n. voor *schade* veroorzaakt met of door roeiboten, kano's, zeilplanken en op afstand bediende modelboten;
- o. voor *schade aan personen* en zaken veroorzaakt met of door zeilboten met een zeiloppervlakte van ten hoogste 20 m²; tenzij deze vaartuigen zijn uitgerust met een (buitenboord)motor met een vermogen van meer dan 3 KW (ongeveer 4 PK).

K. Opzicht

1. De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid voor *schade* aan zaken die een *verzekerde* of iemand namens hem ten vervoer, in huur, pacht, bruikleen, bewaarneming of om welke andere reden dan ook onder zich heeft (gehad).

De verzekering dekt wel de aansprakelijkheid voor:

- a. zaken ter bewerking: *schade* aan zaken die aan een *verzekerde* ter bewerking zijn toevertrouwd. De verzekering dekt niet *schade* aan die (delen van) zaken die tijdens het veroorzaken van de *schade*

- daadwerkelijk in bewerking zijn (geweest);
- b. brandregres: *schade* aan zaken, die een *verzekerde* anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich had, indien en voor zover terzake daarvan door een brandverzekeraar *schade* is vergoed;
 - c. zaken van ondergeschikten: *schade* aan zaken (uitgezonderd motorrijtuigen) van ondergeschikten waarvoor de *verzekerde* als werkgever aansprakelijk is;
 - d. toevoegen van producten: *schade* aan zaken die door een *derde* aan *verzekerde* ter bewerking zijn toevertrouwd, en waaraan na levering, oplevering of aflevering door *verzekerde* zich *schade* openbaart ten gevolge van ondeugdelijkheid van enige zaak, die *verzekerde* aan de desbetreffende zaak heeft toegevoegd;
 - e. laden en lossen: *schade* veroorzaakt aan vaar- en voertuigen gedurende de tijd dat zij ter lading of lossing aanwezig zijn op terreinen van *verzekerde* of daar waar *verzekerde* werkzaamheden verricht.
2. Tevens dekt de verzekering niet met betrekking tot de rubriek particuliere aansprakelijkheid en de jagersaansprakelijkheid de aansprakelijkheid voor *schade*:
- a. aan zaken die een *verzekerde* of iemand namens hem onder zich heeft:
 - uit hoofde van een huur-, huurkoop-, lease-, pacht-, pandovereenkomst of vruchtgebruik (waaronder het recht van gebruik en bewoning);
 - uit hoofde van de uitoefening van een (neven)bedrijf of (neven)beroep, het verrichten van een arbeid anders dan bij wijze van vriendendienst;
 - b. aan zaken, die een *verzekerde* onrechtmatig onder zich heeft;
 - c. aan motorrijtuigen, caravans, vouwwagens, motor- en zeilvaartuigen waaronder zeilplanken en luchtvaartuigen, die een *verzekerde* of iemand namens hem onder zich heeft;
 - d. bestaande uit en/of als gevolg van verlies, diefstal, of vermissing van geld, geldswaardige papieren, bank-, giro-, betaalpassen of creditcards, die een *verzekerde* of iemand namens hem onder zich heeft.

Overige gevallen van aansprakelijkheid voor *schade* aan zaken die een *verzekerde* onder zich heeft anders dan in de gevallen bedoeld onder sub K2 zijn verzekerd tot een bedrag van € 12.000,- per *gebeurtenis*. Voor kinderen jonger dan 14 jaar is **Opzicht** niet van toepassing.

L. Jacht

De verzekering dekt niet de aansprakelijkheid voor *schade*, die haar grondslag niet vindt in het bij of krachtens de Flora- en Faunawet bepaalde.

M. Asbest

De verzekering dekt met uitzondering van onderdeel 6.1 niet de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* veroorzaakt door, voortvloeiend uit of verband houdend met asbest.

10.2.4 Bij verzekering van rechtsbijstand

De verzekering dekt niet het *verlenen van rechtsbijstand*, indien de gebeurtenis verband houdt met:

- a. echtscheiding of beëindiging van een duurzame samenwoning;
- b. fiscale kwesties zoals belastingheffing, retributies, waterschapskosten, leges en andere overheidsheffingen;
- c. beleggingen, zoals aan- en verkoop en beheer van effecten, obligaties, pandbrieven en spaarbewijzen;
- d. intellectuele en industriële eigendom, waaronder kwekers-, merken-, octrooi- en auteursrecht;
- e. schuldsanering, surseance van betaling of faillissement;
- f. het in eigendom hebben, houden, gebruiken of besturen van een luchtvaartuig;
- g. een geschil over de uitleg of uitvoering van het onderdeel rechtshulp in de onderhavige verzekeringsovereenkomst. De *Rechtshulporganisatie* vergoedt alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand als de *verzekerde* in een onherroepelijk vonnis gelijk krijgt;
- h. een *gebeurtenis* die ontstaat door de eigen wens van *verzekerde* en zonder dat er een wederpartij is, zoals bij adoptie, naamswijziging, ondercuratelestelling en onderbewindstelling;
- i. door een andere verzekering gedekte schade aan personen of zaken, waarvoor een *verzekerde* aansprakelijk wordt gesteld.

Beperkingen

A. Belang

Rechtsbijstand wordt niet verleend indien het financiële belang van een *verzekerde* bij een *gebeurtenis* minder bedraagt dan € 500,-. Bij zaken buiten de bedrijfs sfeer geldt een financieel belang van minstens € 250,-.

B. Strafrecht

Rechtsbijstand bij strafrechtelijke vervolging wordt niet verleend:

1. in een strafzaak, als uit de tenlastelegging of andere stukken blijkt van opzet, illegale bedoelingen of welbewust handelen. De kosten van rechtsbijstand worden alsnog vergoed indien uit een onherroepelijk vonnis blijkt dat van opzet, illegale bedoelingen of welbewust handelen niet is gebleken;
2. bij een strafvervolging, die voorkomen had kunnen worden door het ingaan op een transactie- of schikkingsvoorstel van minder dan € 500,-;
3. bij een boete die in de vorm van een administratieve sanctie is opgelegd;
4. voor een gebeurtenis waarbij van de zijde van *verzekerde* een motorrijtuig is betrokken;

- a. indien het motorrijtuig werd bestuurd door iemand die niet in het bezit was van een voor het motorrijtuig geldig rijbewijs, of die tot het besturen daarvan niet wettelijk bevoegd was;
- b. indien het motorrijtuig door *verzekerde* was verhuurd of gebruikt werd voor een doel dat niet door de wet is toegestaan.

De uitsluitingen hiervoor onder A en B genoemd gelden niet voor de *verzekerde*, die aantoont dat de daarin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem ter zake geen enkel verwijt treft. Onder het verlenen van rechtsbijstand is niet begrepen het betalen van boetes, afkoopsommen en dergelijke.

C. Koop van tweedehands zaken

In geval van koop van tweedehands *roerende zaken* bestaat slechts recht op rechtsbijstand, indien de *verzekerde* in het bezit is van een behoorlijke garantieverklaring.

D. Onderling geschil

Indien de gebeurtenis aanleiding geeft tot onderling geschil tussen degenen die krachtens één polis verzekerd zijn of indien de gebeurtenis verband houdt met onderlinge geschillen tussen (ex-)maten, (ex-)vennoten of (ex-)firmanten, worden slechts de kosten vergoed van één bindend advies, te geven door een arbiter waarvan de benoeming zal worden verzocht aan de Kantonrechter te Leeuwarden.

E. Gezamenlijke actie

Indien bij een gebeurtenis andere belanghebbenden zijn betrokken, heeft de *Rechtshulporganisatie* het recht een gezamenlijke actie te (laten) voeren.

De *Rechtshulporganisatie* vergoedt in dat geval als *externe kosten* een gedeelte van de kosten van de gezamenlijke actie, naar evenredigheid met het aantal belanghebbenden; met dien verstande, dat per *gebeurtenis* voor alle *verzekerde* belanghebbenden tezamen de externe kosten worden vergoed tot ten hoogste:

- a. € 75.000,-, indien aan twee polissen bij *Avéro Achmea* rechten kunnen worden ontleend;
- b. € 100.000,-, indien aan drie of meer polissen bij *Avéro Achmea* rechten kunnen worden ontleend.

F. Wachtijd

Rechtsbijstand wordt slechts verleend indien de *gebeurtenis* tenminste drie maanden na de ingangsdatum en vóór het einde van de verzekering plaatsvond.

De wachttijd van drie maanden geldt niet:

1. indien deze verzekering aansluit op een vorige verzekering, waaronder de desbetreffende gebeurtenis eveneens verzekerd was;
2. voor een gebeurtenis, die leidt tot schade, aan een *verzekerde* toegebracht, waarvoor een derde wettelijk aansprakelijk is.

G. Ontstaansmoment administratief- en erfrechtelijke gebeurtenissen

Op administratiefrechtelijk gebied, indien het een door de *verzekerde* aangevraagde beschikking betreft, wordt de gebeurtenis geacht te hebben plaatsgevonden uiterlijk op het moment dat *verzekerde* de beschikking bij de overheid aanvraagt. Op erfrechtelijk gebied wordt de *gebeurtenis* geacht te hebben plaatsgevonden uiterlijk op het moment van overlijden van de erflater.

10.2.5 Bij verzekering van ongevallen

Uitkering vindt niet plaats in geval van:

- Ongevallen in verband met het door de verzekerde plegen van of deelnemen aan een misdrijf of poging daartoe.
- Ongevallen tengevolge van een waagstuk waarbij de verzekerde zijn leven of lichaam roekeloos in gevaar heeft gebracht; tenzij dit waagstuk redelijkerwijs noodzakelijk was ter juiste vervulling van zijn beroep, bij rechtmatige zelfverdediging of bij pogingen zichzelf, anderen, dieren of goederen te redden.
- Ongevallen ontstaan als gevolg van een ziekelijke toestand of als gevolg van lichamelijke of geestelijke afwijkingen van verzekerde, tenzij deze omstandigheden een gevolg zijn van een ongeval waarvoor *Avéro Achmea* krachtens deze verzekering een uitkering verschuldigd was of is.
- Psychische aandoeningen, van welke oorzaak ook, tenzij deze medisch aantoonbaar het rechtstreeks gevolg zijn van bij het ongeval ontstaan hersenletsel.
- Ongevallen mogelijk geworden door het onder invloed zijn van alcoholhoudende dranken, tenzij wordt aangetoond dat de verzekerde ten tijde van het ongeval minder dan 0,8 promille alcohol in zijn bloed had.
- Ongevallen waarvan het ontstaan op enigerlei wijze in relatie staat tot het gebruik van of de verslaving aan bedwelmende, opwekkende of soortgelijke middelen, tenzij het gebruik overeenkomstig het voorschrift van een arts geschiedt en de verzekerde zich aan de gebruiksaanwijzingen heeft gehouden.
- Gevolgen van door verzekerde ondergane medische behandeling, zonder dat er enig verband bestaat met een onder de polis gedekt ongeval, dat deze behandeling noodzakelijk maakte.
- Ongevallen die verband houden met het gebruik maken van een motorvliegtuig, anders dan als passagier.

- Ongevallen die het gevolg zijn van het:
 - a. maken van bergtochten over gletsjers, tenzij onder leiding van een erkende gids;
 - b. kletteren;
 - c. deelnemen aan en training voor wedstrijden met motorrijtuigen, motorboten en (brom)fietsen, indien in die wedstrijden het snelheidselement overheerst;
 - d. beoefenen van sport als nevenberoep.
- Ongevallen waarover verzekerde een verkeerde voorstelling van zaken heeft gegeven of een onjuiste opgave heeft gedaan.
- Ongevallen verzekerde overkomen tijdens verblijf in militaire dienst; deze uitsluiting is alleen van toepassing voor ongevallen, die ontstaan zijn tijdens en een rechtstreeks en uitsluitend gevolg zijn van militaire oefeningen en/of het gebruik van vuurwapens en explosieven.

10.3 Locaties/geldigheidsgebied

10.3.1 Gebouwen

Op het adres, zoals in de polis staat.

10.3.2 Roerende zaken

Op het adres, zoals in de polis staat. Op andere plaatsen in Nederland wanneer de zaken *tijdelijk elders* zijn. Persoonlijke eigendommen overal ter wereld tijdens vakantie-reizen tot maximaal 3 maanden na de vertrekdatum.

10.3.3 Bedrijfsschade

Overal in Nederland.

10.3.4 Aansprakelijkheid

- a. Het geldigheidsgebied is de gehele wereld met uitzondering van de VS en/of Canada. Het *handelen of nalaten* en de daaruit voortvloeiende *schade* dient te hebben plaatsgevonden binnen het geldigheidsgebied. De verzekering dekt niet aanspraken, gebaseerd op het recht van de VS en/of Canada.
- b. De aansprakelijkheid voor *schade* welke verband houdt met geleverde en of opgeleverde zaken of de uitvoering van werkzaamheden ingevolge een overeenkomst van aanneming van werk of tot het verrichten van enkele diensten is uitsluitend verzekerd wanneer deze *schade* ontstaat binnen Europa.
- c. Het geldigheidsgebied voor de jagersaansprakelijkheid is Nederland.

Tijdens reizen

- d. Het geldigheidsgebied is de gehele wereld voor reizen, die *verzekerde* maakt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf. De verzekering dekt niet *aanspraken*, gebaseerd op het recht van de VS en/of Canada, die voortvloeien uit het tijdens deze reizen daadwerkelijk verrichten van activiteiten in de *verzekerde* hoedanigheid.
- e. Het geldigheidsgebied is de gehele wereld voor reizen, die *verzekerde* maakt in de hoedanigheid van particulier.

10.3.5 Rechtsbijstand

Verkeer

In geheel Europa en in de niet-Europese landen rond de Middellandse Zee.

Particulier

Een gebeurtenis die zich in Nederland heeft voorgedaan tegen een binnen Nederland gevestigde tegenpartij en voor zover het Nederlandse recht van toepassing is. Voor gebeurtenissen op het terrein van het burendrecht, erfdiensbaarheden, het arbeidsrecht en het sociale verzekeringsrecht geldt de Benelux en Duitsland als geldigheidsgebied.

Bedrijf

Een gebeurtenis die zich in Nederland heeft voorgedaan tegen een binnen Nederland gevestigde tegenpartij en voor zover het Nederlandse recht van toepassing is. Voor gebeurtenissen op het terrein van het burendrecht, erfdiensbaarheden, het arbeidsrecht en het sociale verzekeringsrecht geldt de Benelux en Duitsland als geldigheidsgebied.

10.4 Premie

Aanvangspremie

De premie die wij u voor de eerste maal in rekening brengen na het sluiten van de verzekeringsovereenkomst of na een tussentijdse wijziging.

Vervolgpremie

Iedere door u verschuldigde premie niet zijnde de aanvangspremie. Onder vervolgpremie wordt mede verstaan de door u verschuldigde premie na stilzwijgende verlenging van de verzekering.

- A. U dient de premie, waaronder tevens de kosten en (voor zover verschuldigd) de assurantiebelasting

worden verstaan, bij vooruitbetaling te voldoen binnen dertig dagen nadat deze bedragen verschuldigd worden.

- B. Indien u met *Avéro Achmea* bent overeengekomen, dat de gedurende het lopende *verzekeringsjaar* verschuldigde premie in termijnen wordt voldaan en u in gebreke blijft een termijnbetaling binnen de gestelde termijn te voldoen dan wordt de premie voor het nog resterende *verzekeringsjaar* in hun geheel opeisbaar en wel vanaf het tijdstip waarop u in gebreke bent gebleven.
- C. Indien u de verschuldigde premie of een deel hiervan niet tijdig betaalt of weigert te betalen wordt geen dekking verleend voor gebeurtenissen die plaatsvinden op of na de dag waarop de premie verschuldigd was c.q. op of na de dag van weigeren. Een ingebrekestelling van *Avéro Achmea* is daarvoor niet vereist.
- D. Indien u de vervolgpremie niet tijdig betaalt, schort *Avéro Achmea* de dekking op en kunnen *verzekerden* geen rechten aan de verzekering ontlenen ten aanzien van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden vanaf de vijftiende dag nadat *Avéro Achmea* u na de vervaldag schriftelijk heeft aangemaand en betaling is uitgebleven.
- E. Als de dekking is opgeschort blijft u verplicht om de premie te voldoen.
- F. Als *Avéro Achmea* maatregelen moeten treffen om haar vordering op u te incasseren komen zowel de buitengerechtigde als de gerechtelijke kosten voor uw rekening.
- G. Als u de vordering betaalt nadat de dekking van de verzekering is opgeschort wordt de dekking weer van kracht voor gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de dag waarop *Avéro Achmea* het totale gevorderde bedrag, inclusief incassokosten en de wettelijke rente, als die is gevorderd, heeft ontvangen.

Terugbetalen van premie

Bij opzegging tegen een andere dag dan de jaarlijkse hoofdpremievervaldatum vermindert *Avéro Achmea* de lopende premie naar billijkheid. Als *Avéro Achmea* de verzekering echter beëindigt omdat een verzekerde *Avéro Achmea* opzettelijk heeft misleid of heeft geprobeerd dat te doen betaalt *Avéro Achmea* de premie niet terug. Indien het aantal verzekerde zaken vermindert of de verzekerde hoeveelheden nemen af wordt de de premie vanaf de dag waarop *Avéro Achmea* van de vermindering of de afname in kennis wordt gesteld verlaagd naar evenredigheid met de vermindering van het verzekerde bedrag

10.5 Samenloop

Deze verzekering verleent slechts dekking indien en voorzover de schade, kosten of verliezen niet onder een andere verzekering of overeenkomst al dan niet van oudere datum gedekt is of gedekt zou zijn indien deze verzekering niet zou hebben bestaan.

10.6 Index

De verzekering wordt jaarlijks per de premievervaldatum geïndexeerd op basis van de door het Landbouw-Economisch Instituut (LEI-DLO) en/of het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) verstrekte indexcijfers. Genoemde indexcijfers kunnen worden vervangen door de daar op meest gelijkende index. De premie kan hierdoor worden verhoogd of verlaagd.

10.7 Wijziging van premie en voorwaarden

- a. *Avéro Achmea* heeft het recht de premie en/of de voorwaarden van bepaalde groepen dekkingen te wijzigen, waarbij die wijziging geldt voor alle dekkingen in die groepen.
- b. Voor iedere dekking die tot een dergelijke groep behoort gaat de wijziging in op een door *Avéro Achmea* vast te stellen datum.
- c. *Avéro Achmea* stelt u van de wijziging en de wijzigingsdatum in kennis. De wijziging gaat op de genoemde datum in, tenzij u binnen één maand na ontvangst van de kennisgeving aan *Avéro Achmea* heeft bericht dat u niet akkoord gaat met de voorgestelde wijziging. In dat geval beëindigt *Avéro Achmea* de verzekering met ingang van de dag die in de kennisgeving als wijzigingsdatum stond vermeld.
- d. U kunt de wijziging niet weigeren, indien:
 - de wijziging voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen;
 - de wijziging een verlaging van de premie, een verbetering van de dekking of beide inhoudt;
 - de wijziging van de premie een gevolg is van indexering.

10.8 Jaarlijkse vaststelling premie en voorwaarden

Ieder jaar beoordeelt *Avéro Achmea* de premie en de verzekeringsvoorwaarden van de verzekering. Als de premie en/of de voorwaarden worden gewijzigd, ontvangt u een brief met een nieuwe polis en een overzicht van de eventuele wijzigingen. Als met de nieuwe vaststelling de premie en/of de voorwaarden wijzigen, heeft u het recht om de verzekering, te beëindigen.

U kunt de verzekering niet beëindigen indien:

- de wijziging voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen, en/of
- de wijziging geen verhoging van de premie inhoudt, en/of
- de wijziging geen vermindering van uw rechten inhoudt, en/of
- de wijziging een gevolg is van indexering (zie artikel 10.6).

Als u het recht heeft om de verzekering te beëindigen, heeft u de mogelijkheid om de beëindiging aan *Avéro Achmea* door te geven tot de datum die in de brief staat vermeld. De verzekering eindigt dan:

- op een door u gekozen datum, mits deze datum ligt in de periode tussen de premievervaldatum en de

datum vermeld in de brief.

- op de datum die in de brief wordt vermeld.

Als de verzekering eindigt na de premievervaldatum dan bent u over die periode premie verschuldigd. Indien zich een schade voordoet in die periode, dan zal *Avéro Achmea* bij de beoordeling van de verzekeringsdekking de voor u meest gunstige (oude of gewijzigde) verzekeringsvoorwaarden toepassen.

10.9 Duur en einde verzekering

- a. U kunt de verzekering binnen veertien dagen na ontvangst van het eerste polisblad en de verzekeringsvoorwaarden, zonder boete en zonder opgaaft van redenen, schriftelijk beëindigen. Hierdoor is de verzekering vanaf het begin niet van kracht geweest.
- b. De ingangsdatum en de contractduur van de verzekering staan in de polis vermeld. Aan het einde van de contractduur wordt de verzekering telkens stilzwijgend met 1 jaar verlengd.
- c. U kunt na de eerste verlenging na 1 juli 2011 op elk gewenst moment de verzekering opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van één maand. Die opzegging is alleen geldig als zij schriftelijk door u plaatsvindt.

Verder kunt u in de volgende gevallen de verzekering schriftelijk opzeggen:

- binnen één maand nadat een *gebeurtenis* die voor *Avéro Achmea* tot een uitkeringsverplichting kan leiden door een verzekerde aan *Avéro Achmea* gemeld is of nadat *Avéro Achmea* een uitkering krachtens die verzekering heeft gedaan dan wel heeft afgewezen. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzegbrief.
 - binnen twee maanden nadat *Avéro Achmea* tegenover verzekerde een beroep op het niet nakomen van de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering heeft gedaan. De verzekering eindigt op de datum die in de opzegbrief is vermeld of bij gebreke daarvan op de datum van de dagtekening van de opzegbrief.
 - binnen één maand nadat *Avéro Achmea* u in kennis heeft gesteld van de wijzigingen van de premie en/of de verzekeringsvoorwaarden die *Avéro Achmea* op grond van de voorwaarden kan verlangen.
- d. *Avéro Achmea* kan de verzekering opzeggen per de contractsvervaldatum. Die opzegging is alleen geldig indien zij schriftelijk plaatsvindt en *Avéro Achmea* een opzegtermijn van minimaal twee maanden in acht neemt. Verder kan *Avéro Achmea* in de volgende gevallen een verzekering schriftelijk opzeggen:
 - binnen één maand nadat *Avéro Achmea* kennis heeft genomen van een *gebeurtenis* die voor *Avéro Achmea* tot verplichtingen uit die verzekering kan leiden of nadat *Avéro Achmea* een uitkering krachtens die verzekering heeft gedaan dan wel heeft afgewezen. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzegbrief, behoudens in het geval dat de opzegging verband houdt met de opzet van een verzekerde om *Avéro Achmea* te misleiden;

- binnen twee maanden, indien u de door *Avéro Achmea* in redelijkheid verlangde aanpassingen niet binnen de vastgestelde termijn heeft uitgevoerd.
 - indien u de aanvangspremie verschuldigd op de eerste premievervaldag niet tijdig betaalt of weigert te betalen alsmede indien u de vervolgpremie niet betaalt of weigert te betalen, in het laatste geval echter uitsluitend indien *Avéro Achmea* u na het verstrijken van de premievervaldag vruchteloos tot betaling van de vervolgpremie heeft aangemaand. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum, zij het in geval van niet tijdige betaling niet eerder dan twee maanden na de datum van dagtekening van de opzegbrief;
 - binnen twee maanden na de ontdekking dat u de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering niet is nagekomen en u daarbij heeft gehandeld met het opzet *Avéro Achmea* te misleiden dan wel *Avéro Achmea* de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zou hebben gesloten. De verzekering eindigt op de in de opzegbrief genoemde datum;
 - als een *verzekerde* in verband met een bij *Avéro Achmea* gemelde *gebeurtenis Avéro Achmea* opzettelijk heeft misleid of heeft geprobeerd dat te doen; in dat geval heeft *Avéro Achmea* niet alleen het recht binnen twee maanden na ontdekking van de misleiding of de poging daartoe deze verzekering te beëindigen maar ook alle andere verzekeringen die u bij *Avéro Achmea* heeft gesloten; als *Avéro Achmea* die andere verzekeringen niet beëindigt heeft u het recht deze verzekeringen zelf schriftelijk op te zeggen. *Avéro Achmea* neemt een opzeggingstermijn van minimaal twee maanden in acht en u dient hetzelfde te doen als u op grond van dit artikel andere verzekeringen opzegt.
- e. Zonder dat een opzegging nodig is eindigt de verzekering:
- zodra u uw woon- of vestigingsplaats niet langer in Nederland heeft; dat wordt geacht in ieder geval zo te zijn als u gedurende zes maanden niet meer in Nederland verblijft;
 - zodra u of uw erfgenamen niet langer een verzekerd belang hebben.
- f. U heeft niet het recht een verzekering tussentijds te beëindigen indien:
- de onderneming haar handels- of statutaire naam wijzigt, van rechtsvorm verandert of fuseert;
 - hij in het kader van de uitoefening van zijn bedrijf of beroep een vennootschap met anderen gaat vormen, of als bij een bestaand samenwerkingsverband vennoten toe- of uittreden.
- g. Als de verzekering met ingang van een bepaalde dag eindigt, vindt de beëindiging plaats om 12.00 uur van die dag.

10.10 Geschillenregeling voor rechtsbijstand

- A. Indien een zaak bij de *Rechtshulporganisatie* in behandeling is, kan de *verzekerde*, bij een geschil tussen de *verzekerde* en de *Rechtshulporganisatie* omtrent de kans op succes, de wijze van behandeling, het nemen van rechtsmaatregelen of de procesvoering dit meningsverschil ter beoordeling voorleggen aan een in

overleg tussen de *verzekerde* en de *Rechtshulporganisatie* gekozen *bindend adviseur*.

- B. De *Rechtshulporganisatie* zendt de aan de partijen bekende stukken aan de *bindend adviseur* die op basis daarvan zijn standpunt bepaalt en dit gemotiveerd schriftelijk aan de *verzekerde* en de *Rechtshulporganisatie* toelicht. De beslissing van de *bindend adviseur* is bindend voor zowel de *verzekerde* als de *Rechtshulporganisatie*.
- C. Deelt de *bindend adviseur* geheel of in hoofdlijnen de mening van de *Rechtshulporganisatie*, dan zal de zaak door de *Rechtshulporganisatie* worden afgewikkeld zoals reeds aan de *verzekerde* voorgesteld. Blijft *verzekerde* niettemin bij zijn oorspronkelijke mening, dan heeft hij het recht de zaak volgens zijn eigen visie en voor eigen rekening voort te zetten. De *Rechtshulporganisatie* stuurt de *verzekerde* dan de stukken met betrekking tot deze zaak toe. Bereikt *verzekerde* uiteindelijk het door hem beoogde resultaat, dan zal de *Rechtshulporganisatie* aan de *verzekerde* achteraf alsnog de *verzekerde* kosten van rechtsbijstand vergoeden, tot ten hoogste het *verzekerde* kostenmaximum.
- D. Indien de *bindend adviseur* het standpunt van *verzekerde* deelt, heeft *verzekerde* de vrije keuze wie de zaak verder conform dit standpunt zal behandelen, met uitsluiting van de *bindend adviseur* zelf of diens kantoorgeno(o)t(en).
- E. Het recht om een verschil van mening over de uitleg of toepassing van de polisvoorwaarden aan een rechter voor te leggen, vervalt na verloop van één jaar, nadat de *Rechtshulporganisatie* haar standpunt schriftelijk bekend heeft gemaakt.

10.11 Namelding voor aansprakelijkheid

- A. Indien *Avéro Achmea* gebruik maakt van haar recht de verzekering te beëindigen, heeft u het recht de termijn van aanmelden met 1 jaar te verlengen voor onder deze verzekering gedekte *aanspraken*, die voortvloeien uit een *handelen of nalaten*, dat heeft plaatsgevonden voor de beëindigingsdatum en die schriftelijk bij *Avéro Achmea* worden gemeld binnen 1 jaar na deze beëindiging.
- B. Indien de verzekering eindigt wegens beëindiging van het bedrijf, heeft u het recht de termijn van aanmelden met 3 jaar te verlengen voor onder deze verzekering gedekte *aanspraken*, die voortvloeien uit een *handelen of nalaten* van *verzekerde* dat heeft plaatsgevonden voor de beëindigingsdatum en die schriftelijk bij *Avéro Achmea* worden gemeld binnen 3 jaar na deze beëindiging.
- C. Indien *verzekerde* gebruik wenst te maken van het in onderdeel artikel 10.9.A en 10.9.B omschreven recht van verlenging, dient hij dat voor de beëindigingsdatum van de verzekering schriftelijk aan *Avéro Achmea* kenbaar te maken tenminste 10 dagen voor de einddatum. U dient de verschuldigde premie te voldoen binnen 1 maand na het verzoek tot verlenging.
- D. Voor *aanspraken* aangemeld binnen de termijn van 1 respectievelijk 3 jaar als bedoeld in artikelen 10.9.A en 10.9.B geldt dat deze worden toegerekend aan het *verzekeringsjaar* direct voor de beëindigingsdatum.

Het bepaalde in artikel 9.2.5. blijft onverkort van toepassing.

- E. Indien sprake is van een reeks handelingen of nalatigheden, die voortvloeien uit of verband houden met dezelfde oorzaak, is voor de toepasselijkheid van het gestelde in artikel 10.9.A en 10.9.B bepalend de datum van aanvang van deze reeks.

10.12 Klachtenbehandeling en toepassing recht

Klachten omtrent deze verzekeringsovereenkomst kunnen schriftelijk worden ingediend bij de Directie van *Avéro Achmea*. Deze zullen zoveel mogelijk in overleg met betrokkenen worden opgelost. Als deze klachtenafhandeling niet leidt tot een voor u bevredigend resultaat, dan kan de klacht worden voorgelegd aan:

Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening, Postbus 93257, 2500 AG Den Haag.

Website: www.kifid.nl, telefoon: 0900- 35 52 248.

Avéro Achmea wijst u er wel op dat er voor rechtspersonen en bedrijfs- en beroepsmatig handelende personen zeer beperkte mogelijkheden zijn om een klacht bij de Stichting in te dienen. Informatie kunt u op de website www.kifid.nl vinden. U kunt een eventueel geschil ook voorleggen aan de rechter.

Op deze verzekeringsovereenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

10.13 Persoonsgegevens

Bij de aanvraag van een verzekering/financiële dienst vragen wij u om persoonsgegevens. Deze gebruiken wij binnen de Achmea Groep voor het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, om u te informeren over relevante producten en/of diensten, voor het waarborgen van de veiligheid en integriteit van de financiële sector, voor statistische analyse, relatiebeheer en om te voldoen aan wettelijke verplichtingen. Op het gebruik van uw persoonsgegevens is de Gedragscode “Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen” van toepassing. Voor zorgverzekeraars is daarnaast de “Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Zorgverzekeraars” van kracht.

Stelt u geen prijs op informatie over producten en/of diensten, of wilt u uw toestemming voor het gebruik van uw e-mailadres intrekken? Meldt u dit dan schriftelijk bij Avéro Achmea, Postbus 909, 8901 BS Leeuwarden.

In verband met een verantwoord acceptatiebeleid kunnen wij als Achmea Groep uw gegevens raadplegen

bij de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS) te Zeist en worden de bij een schadebehandeling verstrekte gegevens door ons verwerkt in de databank van de Stichting CIS. In dit kader kunnen deelnemers van de Stichting CIS ook onderling gegevens uitwisselen. Doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Het privacyreglement van de Stichting CIS is van toepassing. Meer informatie vindt u op www.stichtingcis.nl.

10.14 Terrorismebeperking

Heeft zich een verzekerde *gebeurtenis* voorgedaan en heeft u volgens de geldende verzekeringsvoorwaarden dekking voor die *gebeurtenis*, dan geldt een beperking van de dekking als die *gebeurtenis* direct of indirect verband houdt met het terrorismerisico. Onze uitkeringsplicht voor uw aanspraak op schadevergoeding of uitkering is in dat geval beperkt tot het bedrag dat *Avéro Achmea* voor uw aanspraak op schadevergoeding of uitkering van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT) ontvangt. De dekking staat omschreven in hoofdstuk 11 van deze voorwaarden.

De afwikkeling van een schademelding op grond van het terrorismerisico geschiedt in overeenstemming met het Protocol afwikkeling claims van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V.

| 11. terrorismebeperking |

De bepalingen in dit onderdeel 11 zijn van toepassing op de hoofdstukken 2 t/m 9 van deze verzekeringsvoorwaarden.

In aanvulling op deze voorwaarden en polisteksten gelden voor alle dekkingen de volgende bepalingen voor de terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

De voorwaarden terrorismebeperking geeft de tekst weer van het Clauseblad Terrorismedekking bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Hierdoor wijkt het taalgebruik af van de overige voorwaarden.

11.1 Begripsomschrijvingen

In deze voorwaarden en de daarop berustende bepalingen wordt - voor zover niet anders blijkt - verstaan onder:

Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

Kwaadwillige besmetting

Het - buiten het kader van een van de zes in artikel 64 lid 2 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in) directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 1.3, 1.4 en 1.5 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

Verzekeringsovereenkomsten:

- A. Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 lid 1 sub p van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- B. Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- C. Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

In Nederland toegelaten verzekeraars:

- Schade-, levens- en zorgverzekeraars zoals bedoeld in artikel 12 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993, en
- natura-uitvaartverzekeraars zoals bedoeld in artikel 7 van de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringbedrijf, die bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

11.2 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

- A. Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 11.1 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

1. terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
 2. handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorisme risico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorisme risico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.
- B. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.
- C. In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:
1. schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
 2. gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen.

Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

11.3 Uitkeringsprotocol NHT

- A. Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
- B. De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.
- C. Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel a van dit hoofdstuk bedoelde uitkering terzake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
- D. De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van deze voorwaarden wordt beschouwd.

